

Paramos Lietuvos žvejybos ir akvakultūros regionų vietos plėtros strategijoms 2021-2027 m. įgyvendinti skyrimo ir paramos dydžio skaičiavimo metodika

Galutinė ataskaita

2020 m. lapkričio 30 d.

TURINYS

1	UŽDUOTIES TIKSLAS IR UŽDAVINIAI.....	3
2	PARAMOS LIETUVOS ŽVEJYBOS IR AKVAKULTŪROS REGIONŲ VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOMS 2021-2027 M. ĮGYVENDINTI SKYRIMO IR PARAMOS DYDŽIO SKAIČIAVIMAS.....	4
1 priedas.	BIVP ir LEADER teisinio reglamentavimo po 2020 m. pokyčių Analizė.....	8
2 priedas.	Žuvininkystės regionų vietos veiklos grupių įgyvendinamų vietos plėtros strategijų įgyvendinimo rezultatai ir poveikis	12
3 priedas.	Interviu su žuvininkystės regionų vietos veiklos grupėmis apibendrinimas.....	20
4 priedas.	SSGG analizė ir rekomendacijos dėl remtinų tikslų, uždavinių ir veiksmų	22
5 priedas.	Rekomenduojamos teritorijos tinkamos kurti žvejybos ir akvakultūros regionams.....	25
6 priedas.	Rekomenduojami vietos plėtros strategijų atrankos ir kokybės kriterijai.....	31
7 priedas.	Galimo paramos dydžio teritorijoms tinkamoms kurti žvejybos ir akvakultūros regionams vertinė išraiška 2021-2027 m.....	33

1 UŽDUOTIES TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Dabartinis bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (BIVP) modelis pakrantės ir žuvininkystės regionuose įgyvendinamas jau apie 10 metų. 2021-2027 m. Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) panaudojimą reglamentuojančiuose teisės aktų projektuose akcentuojamas sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai augti ir pakrantės bendruomenėms klestėti sudarymas. Įgyvendinant BIVP turėtų būti užtikrinama, kad vietos bendruomenės geriau išnaudotų tvarios mėlynosios ekonomikos siūlomas galimybes, pasitelkdamos aplinkos, kultūros, socialinius ir žmogiškuosius išteklius ir juos stiprindamos. Palyginti su 2014–2020 m. laikotarpiu, EJRŽF lėšomis remiamų BIVP strategijų taikymo sritis bus plečiama: kiekviena vietos partnerystė turėtų atitikti pagrindinį savo strategijos tikslą, užtikrindama subalansuotą visų svarbių vietos tvarios mėlynosios ekonomikos suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą ir atstovavimą jiems. Minėtiems siekiams įgyvendinti bei įvertinus nacionalinius žuvininkystės srities poreikius, svarbu numatyti objektyvią metodiką, teritoriniu pagrindu vykdomiems veiksams įgyvendinti, siekiant darnaus Lietuvos žvejybos ir akvakultūros regionų (LŽAR) vystymosi, atsižvelgiant į kiekvienos teritorijos specifiką ir BIVP keliamus tikslus.

Šios konsultavimo užduoties tikslas buvo suteikti konsultacijas dėl teritorijų, kuriuose galėtų kurtis Lietuvos žvejybos ir akvakultūros regionai (LŽAR) ir paramos skyrimo LŽAR vietos plėtros strategijų (VPS) įgyvendinimo 2021-2027 m laikotarpiu:

- išanalizuoti ŽRVVG 2014-2020 laikotarpio VPS įgyvendinimo rezultatus ir poveikį ir pateikti SSGG analizę;
- parengti rekomendacijas dėl remtinų tikslų, uždavinių ir veiksmų;
- parengti rekomendacijas dėl LŽAR vietos veiklos grupių (VVG) ir VPS atrankos kriterijų (apibrėžiant/nurodant galimą teritorijos dydį, būtiną savivaldybių skaičių LŽAR teritorijoje, teritorijoje privalomą žvejyboje ar akvakultūroje dirbančiųjų skaičių, vandens telkinių dydį, žvejybos ar akvakultūros įmonių skaičių ir/ar kitus kriterijus);
- parengti galimo paramos dydžio skaičiavimo metodiką, joje naudojamų duomenų aprašą bei nustatyti galimo paramos dydžio atskiriems LŽAR vertinę išraišką.

Užduočiai atlikti buvo naudojami šie metodai ir duomenų šaltiniai:

- Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo reglamento projekto nuostatos dėl žvejybos bei akvakultūros bendruomenių vystymosi skatinimo 2021-2027 m.;
- Bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą (BIVP) reglamentuojantys teisės aktai;
- ŽRVVG vietos plėtros strategijų įgyvendinimo tarpinio vertinimo rezultatai;
- Žemės ūkio ministerijos atliktos ŽRVVG ir kitų suinteresuotųjų regionų plėtros dalyvių apklausos rezultatai;
- FARNET apžvalgos, rekomendacijos;
- Oficiali statistinė informacija (Statistikos departamento, VĮ Žemės ūkio verslo informacijos ir kaimo verslo centro ir kt. renkama informacija apie žvejybos bei akvakultūros subsektorių ir regionų situaciją);
- Interviu su ŽRVVG.

2 PARAMOS LIETUVOS ŽVEJYBOS IR AKVAKULTŪROS REGIONŲ VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOMS 2021-2027 M. ĮGYVENDINTI SKYRIMO IR PARAMOS DYDŽIO SKAIČIAVIMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žvejybos ir akvakultūros regionų vietos plėtros strategijoms 2021-2027 m. įgyvendinti paramos skyrimo ir paramos dydžio skaičiavimo metodika (toliau – metodika) parengta:
 - išanalizavus BIVP ir LEADER teisinio reglamentavimo po 2020 m. pokyčius, pagal konsultacijų metu prieinamą aktualią informaciją, teisinio reglamentavimo dokumentų projektus (pateikiama 1 priede);
 - remiantis Nacionalinės mokėjimo agentūros (toliau – NMA) VPS įgyvendinimo tarpinio vertinimo rezultatais, išanalizavus Žuvininkystės regionų vietos veiklos grupių (toliau – ŽRVVG) 2014-2020 finansinio laikotarpio vietos plėtros strategijų (toliau – strategija) įgyvendinimo rezultatus ir poveikį (pateikiama 2 priede);
 - atlikus stiprybių silpnybių galimybių ir grėsmių (toliau – SSGG) analizę ir suformavus tikslus laikotarpiui po 2020 m. (pateikiama 4 priede);
 - nustatčius rodiklius, įtrauktinus nustatant teritorijas tinkamas kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams Lietuvoje po 2021 m. ir paramos dydį VPS įgyvendinti ir įvertinus jų kiekybines reikšmes savivaldybių lygmeniu už 2019 m., remiantis VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos kaupiamais fiksuotais duomenimis apie akvakultūros įmonių bei ūkių darbuotojų skaičių ir užaugintos bei realizuotos produkcijos kiekius, Baltijos jūros priekrantėje žvejojančių įmonių darbuotojų skaičių ir verslinės žvejybos laimikį, vidaus vandenyse žvejojančių įmonių darbuotojų skaičių ir verslinės žvejybos laimikį pagal įmonių registracijos vietą pagal savivaldybes. Vandens ištekliai pagal savivaldybes nustatyti remiantis Nacionalinės žemės tarnybos renkama statistine informacija apie Lietuvos Respublikos žemės fondą. Baltijos jūros priekrantėje žvejojančiais laivais sugautų žvejybos produktų iškrovimo, pirminio pardavimo ir supirkimo vietos bei žvejybos produktų iškrovimo vietos Kuršių mariose žvejojančiais laivais nustatytos pagal jas patvirtinančius teisės aktus (pateikiama 5 priede).
2. Teritorijos, tinkamos kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams pripažįstamos ir paramos dydis VPS įgyvendinti skaičiuojamas pagal savivaldybes.
3. Teritorijos tinkamos kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams pripažįstamos, išskiriant jų tipus, pagal konkrečiam tipui būdingas žvejybos ir akvakultūros regionų savybes ir leidžiant pasirinkti VPS įgyvendinimo būdą pagal tam tikram tipui nurodytą (-us) būdą (-us) (pateikiama 5 priede).
4. Kiekvienai teritorijai, tinkamai kurtis žvejybos ir akvakultūros regionui, strategijai įgyvendinti skiriama bazinė ir kintama paramos suma. Pastaroji gali būti koreguojama pagal strategijos kokybės vertinimo rezultatus.
5. Parama skiriama tik toms strategijoms įgyvendinti, kurios įvertinamos ne mažiau kaip 80 (aštuoniasdešimt) kokybės balų. Didžiausias galimas strategijos kokybės įvertinimas sudaro 100 (vieną šimtą) kokybės balų (pateikiama 6 priede).
6. Nesurinkusios 80 (aštuoniasdešimt) kokybės balų strategijos Projektų atrankos komiteto sprendimu grąžinamos taisyti ir nustatytu laiku gali būti iš naujo teikiamos vertinti. Strategiją galima taisyti ne daugiau kaip du kartus.

II. PARAMOS ŽVEJYBOS IR AKVAKULTŪROS REGIONŲ VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOMS DYDŽIO SKAIČIAVIMO METODIKA

7. Kiekvienai teritorijai, tinkamai žvejybos ir akvakultūros regionui kurtis, skiriama bazinė paramos suma, kuri apskaičiuojama 20 (dvidešimt) proc. strategijoms įgyvendinti skirtos paramos sumos paskirstant po lygiai kiekvienai minėtai teritorijai. Bazinės paramos dydis gali kisti priklausomai nuo teritorijų tinkamų kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams dalyvavimo formuojant žuvininkystės ir akvakultūros regionus t. y. jeigu mažės dalyvaujančių teritorijų skaičius, bazinė paramos suma konkrečiai dalyvaujančiai savivaldybei didės.

8. 80 (aštuoniasdešimt) proc. strategijoms įgyvendinti skirtos paramos sumos (kintama paramos suma) – paskirstoma kiekvienai teritorijai, tinkamai žvejybos ir akvakultūros regionui kurtis, pagal vieną ar kelis kriterijus, atsižvelgiant į teritorijos vandeningumą, veikiančių žvejybos subjektų veiklą bei žvejybai reikalingą infrastruktūrą:

8.1. vandens telkinių dalį nuo bendro teritorijos ploto ir

8.2. vidaus vandenyse žvejojančių įmonių ir darbuotojų skaičių ir (ar)

8.3. akvakultūros įmonių bei ūkių ir jų darbuotojų skaičių ir (ar)

8.4. Baltijos jūros priekrantėje žvejojančių įmonių ir darbuotojų skaičių ir (ar)

8.5. žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičių

8.6. už kiekvieną vandens telkinių procentą, žvejybos subjektą ir darbuotoją, žvejybos produktų iškrovimo vietą, skiriant vidutiniškai Lietuvoje vandens telkinių procentui, žvejybos subjektui ir darbuotojui, žvejybos produktų iškrovimo vietai tenkančią paramos sumą.

9. Kiekvienai teritorijai, tinkamai žvejybos ir akvakultūros regionui kurtis, nustatyta kintama paramos suma koreguojama pagal strategijos kokybės vertinimo rezultatus, t. y. dauginama iš koeficiento, susieto su kokybės vertinimo metu surinktų balų skaičiumi: pvz. jei strategija įvertinama 80 (aštuoniasdešimt) kokybės balų, nustatyta kintama paramos suma dauginama iš kokybės balų skaičiaus 80 (aštuoniasdešimt) balų ir dalinama iš didžiausio galimo surinkti balų skaičiaus 100 (vieno šimto) balų. Apskaičiuota paramos suma suapvalinama iki sveikųjų skaičių.

10. Paramos suma, likusi po strategijos kokybės vertinimo, paskirstoma strategijoms, atliekant jų įgyvendinimo vertinimus. Rezervo dydis gali kisti priklausomai nuo strategijų kokybės vertinimo rezultatų.

11. Paramos dydžio skaičiavimo formulė:

$$VPS_{sum} = S_{sum} \times 0,2 / N + ((S_{sum} \times 0,1 / V \times V_{\text{žr}}) + (S_{sum} \times 0,3 / I \times I_{\text{žr}}) + (S_{sum} \times 0,2 / D \times D_{\text{žr}}) + (S_{sum} \times 0,2 / Z \times Z_{\text{žr}})) \times K$$

kur:

VPS_{sum} – paramos suma konkrečiai, tinkamai žvejybos ir akvakultūros regionui kurtis, savivaldybei;

S_{sum} – paramos suma vietos plėtros strategijoms įgyvendinti iš viso;

N – savivaldybių, tinkamų žvejybos ir akvakultūros regionams kurtis, skaičius;

V – vandens telkinių dalies nuo teritorijos ploto procentas visose, tinkamose žvejybos ir akvakultūros regionams kurtis savivaldybėse;

V_{žr} – vandens telkinių dalies nuo teritorijos ploto procentas konkrečioje, tinkamoje žvejybos ir akvakultūros regionui kurtis savivaldybėje;

I – vidaus vandenyse žvejojančių įmonių ir (arba) akvakultūros įmonių ir ūkių, ir (arba) Baltijos jūros priekrantėje žvejojančių įmonių skaičius visose, tinkamose žvejybos ir akvakultūros regionams kurtis savivaldybėse;

I_{žr} – vidaus vandenyse žvejojančių įmonių ir (arba) akvakultūros įmonių ir ūkių, ir (arba) Baltijos jūros priekrantėje žvejojančių įmonių skaičius konkrečioje, tinkamoje žvejybos ir akvakultūros regionui kurtis savivaldybėje;

D – vidaus vandenyse žvejojančių įmonių ir (arba) akvakultūros įmonių ir ūkių, ir (arba) Baltijos jūros priekrantėje žvejojančių įmonių darbuotojų skaičius visose, tinkamose žvejybos ir akvakultūros regionams kurtis savivaldybėse;

D_{žr} – vidaus vandenyse žvejojančių įmonių ir (arba) akvakultūros įmonių ir ūkių, ir (arba) Baltijos jūros priekrantėje žvejojančių įmonių darbuotojų skaičius konkrečioje, tinkamoje žvejybos ir akvakultūros regionui kurtis savivaldybėje;

Z – žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičius iš viso, tinkamose žvejybos ir akvakultūros regionams kurtis savivaldybėse;

Z_{žr} – žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičius konkrečioje, tinkamoje žvejybos ir akvakultūros regionui kurtis savivaldybėje;

K – strategijos kokybės įvertinimo koeficientas.

12. Paramos dydis nustatomas taip:

12.1. bazinės paramos sumos strategijai įgyvendinti nustatymas: 11 437 500,0 Eur (vienuolika milijonų keturi šimtai trisdešimt septyni tūkstančiai penki šimtai eurų - paramos suma strategijoms įgyvendinti) $\times$ 0,2 (20 (dvidešimt) proc. paramos sumos strategijoms įgyvendinti skiriama bazinei sumai nustatyti) / 22 (dvidešimt dviejų – savivaldybių, tinkamų žvejybos ir akvakultūros regionams kurtis, skaičius) = 103 977,27 Eur (vienas šimtas trys tūkstančiai devyni šimtai septyniasdešimt septyni eurai, dvidešimt septyni euro centai – bazinė paramos suma);

12.2. vidutinės paramos sumos už vandens telkinių dalies nuo teritorijos ploto procentą: 11 437 500,0 Eur (vienuolika milijonų keturi šimtai trisdešimt septyni tūkstančiai penki šimtai eurų - paramos suma strategijoms įgyvendinti) $\times$ 0,1 (10 (dešimt) proc. paramos sumos strategijoms įgyvendinti skiriama kintamai paramos sumai pagal vandens telkinių dalį) / 78,2 (septyniasdešimt aštuoni ir dvi dešimtosios procento - vandens telkinių dalies nuo teritorijos ploto procentas Lietuvoje iš viso, išskyrus savivaldybių teritorijas, kurios priskirtinos priekrantės teritorijoms) = 14 625,96 Eur (keturiolika tūkstančių šeši šimtai dvidešimt penki eurai devyniasdešimt šeši euro centai);

12.3. vidutinės paramos sumos už vidaus vandenyse ir (ar) Baltijos jūros priekrantėje ir (ar) akvakultūros subjektą: 11 437 500,0 Eur (vienuolika milijonų keturi šimtai trisdešimt septyni tūkstančiai penki šimtai eurų - paramos suma strategijoms įgyvendinti) $\times$ 0,3 (30 (trisdešimt) proc. paramos sumos strategijoms įgyvendinti skiriama kintamai paramos sumai pagal subjektų skaičių) / 172 (vienas šimtas septyniasdešimt du - vidaus vandenyse ir (ar) Baltijos jūros priekrantėje ir (ar) akvakultūros subjektų skaičius Lietuvoje iš viso) = 19 949,13 Eur (devyniolika tūkstančių devyni šimtai keturiasdešimt devyni eurai trylika euro centų);

12.4. vidutinės paramos sumos už vidaus vandenyse ir (ar) Baltijos jūros priekrantėje ir (ar) akvakultūros sektoriaus darbuotoją: 11 437 500,0 Eur (vienuolika milijonų keturi šimtai trisdešimt septyni tūkstančiai penki šimtai eurų - paramos suma strategijoms įgyvendinti) $\times$ 0,2 (20 (dvidešimt) proc. paramos sumos strategijoms įgyvendinti skiriama kintamai paramos sumai pagal darbuotojų skaičių) / 619 (vienas šimtas septyniasdešimt du - vidaus vandenyse ir (ar) Baltijos jūros priekrantėje ir (ar) akvakultūros sektoriaus darbuotojų skaičius Lietuvoje iš viso) = 3 695,48 Eur (trys tūkstančiai šeši šimtai devyniasdešimt penki eurai keturiasdešimt aštuoni euro centai);

12.5. vidutinės paramos sumos už žvejybos produktų iškrovimo vietą: 11 437 500,0 Eur (vienuolika milijonų keturi šimtai trisdešimt septyni tūkstančiai penki šimtai eurų - paramos suma strategijoms įgyvendinti) $\times$ 0,2 (20 (dvidešimt) proc. paramos sumos strategijoms įgyvendinti skiriama kintamai paramos sumai pagal žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičių) / 44 keturiasdešimt keturios – žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičius Lietuvoje iš viso) = 51 988,64 Eur (penkiasdešimt vienas tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt aštuoni eurai šešiasdešimt keturi euro centai);

12.6. kintama paramos suma iš viso nustatoma, susumuojant paramos sumas nustatytas už vandens telkinių dalies nuo teritorijos ploto procentą, už vidaus vandenyse ir (ar) Baltijos jūros priekrantėje ir (ar) akvakultūros subjektą, už vidaus vandenyse ir (ar) Baltijos jūros priekrantėje ir (ar) akvakultūros sektoriaus darbuotoją, už žvejybos produktų iškrovimo vietą;

12.7. paramos suma iš viso pagal strategijos vertinimo rezultatus nustatoma šiuo principu: konkrečiai savivaldybei 7 priede nustatyta kintama paramos strategijai įgyvendinti suma koreguojama pagal strategijos kokybės vertinimo rezultatus, t. y. dauginant iš koeficiento, susieto su kokybės vertinimo metu surinktų balų skaičiumi (atitinkamai 100 balų = 1, 90 balų = 0,9, ... 70 balų = 0,7) ir pridedama savivaldybei nustatyta bazinė paramos suma.

13. Jei strategija įgyvendinama teritorijoje, kuri apima dvi ar daugiau savivaldybių, paramos dydis strategijai įgyvendinti skaičiuojamas sumuojant kiekvienai savivaldybei pagal vandens telkinių ploto dalį, vidaus vandenyse žvejojančių subjektų, akvakultūros subjektų, Baltijos jūros priekrantėje (toliau - žuvininkystės sektoriaus subjektų) ir darbuotojų skaičių, žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičių nustatytą kintamą paramos dydį, kuris koreguojamas pagal strategijos kokybės vertinimo rezultatus. Tokiai teritorijai skiriama bazinė paramos suma sumuojama, pagal susijungiančių savivaldybių skaičių.

14. Jei strategija įgyvendinama mažesnėje nei savivaldybės teritorijoje, paramos dydis strategijai įgyvendinti nustatomas pagal vandens telkinių ploto dalį, žuvininkystės sektoriaus subjektų ir darbuotojų skaičių, žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičių bei strategijos kokybės vertinimo rezultatus. Šiuo atveju bazinis paramos dydis, nustatytas savivaldybei, yra nedalijamas, jeigu savivaldybės teritorijoje nesukuriamas naujas juridinis vienetas. Jeigu savivaldybėje formuojami du ar daugiau naujų juridinių vienetų, bazinė suma, skirta savivaldybės teritorijai, dalijama į tiek dalių, kiek sukurama naujų, savarankiškai strategiją rengiančių ir įgyvendinsiančių juridinių vienetų. Bazinė suma, tenkanti vienos savivaldybės teritorijai dalijama proporcingai, atsižvelgiant į padalintoje teritorijoje esančią vandens telkinių ploto dalį, žuvininkystės sektoriaus subjektų ir darbuotojų skaičių, žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičių, tenkantiems kiekvienam naujam juridiniam vienetai.

15. Jei strategijos įgyvendinimo teritorija apima savivaldybės teritoriją ir dalį kitos ar kelių savivaldybių teritorijų (teritorijos gali būti prijungiamos seniūnijomis, kurių ribos nustatytos Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme), paramos dydis strategijai įgyvendinti apskaičiuojamas, atsižvelgiant į vienam vandens telkinių procentui, vienam žuvininkystės sektoriaus subjektui ir vienam darbuotojui, vienai žvejybos produktų iškrovimo vietai nustatytą paramos dydį pagal savivaldybes, pridedant bazinį paramos dydį skirtą savivaldybei, prie kurios teritorijos prijungiamos papildomos teritorijos.

III. PARAMOS DYDIS ŽVEJYBOS IR AKVAKULTŪROS REGIONŲ VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOMS ĮGYVENDINTI

16. Paramos dydis strategijoms įgyvendinti nustatytas vadovaujantis I ir II skyriuose išdėstytais nuostatomis (paramos dydžiai strategijoms įgyvendinti apskaičiuoti naudojant Excel skaičiuokles, todėl galimos matematinio apvalinimo paklaidos). Galimi paramos dydžio vertinės išraiškos variantai pateikiami 7 priede.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Strategijoms įgyvendinti skiriamų paramos lėšų naudojimo ir kitos sąlygos numatomos strategijų įgyvendinimo taisyklėse.

1 priedas. BIVP ir LEADER teisinio reglamentavimo po 2020 m. pokyčių analizė

Žuvininkystės bendruomenės visoje ES susiduria su dideliais iššūkiais, kuriems spręsti reikalingi novatoriški sprendimai, kurie būtų tvarūs, atsižvelgiant į vietos aplinkybes. Bendruomenės inicijuota vietos plėtra (BIVP), finansuojama EJŖŽF lėšomis, yra žuvininkystės bendruomenių priemonė, skirta spręsti vietos problemas pagal principą "iš apačios į viršų". BIVP vis labiau pripažįstama kaip vertinga galimybė spręsti kylančius vietos iššūkius žvejybos ir akvakultūros sektoriui ir suteikti galimybę prisidėti prie regiono tvarios plėtros. BIVP sudaro galimybes bendradarbiavimui tarp žuvininkystės ir kitų sektorių, padeda gerinti vietos žuvininkystės įvaizdį, didinti konkurencingumą ir pardavimus kartu integruojant pažeidžiamiausius žuvininkystės sektoriaus dalyvius. Reikia pažymėti, kad BIVP, skatindama ir remdama inovatyvias idėjas sudaro galimybes pabrėžti, kad žuvininkystė pakrančių teritorijų tapatumo esmė.

Vietos žvejų įtraukimas į projektų rengimą ir nauji darbo būdai yra sudėtingi, tačiau su laiku, bus sukurtas didelis potencialas siekti pelningesnio ir atsparesnio sektoriaus (ypač mažos apimties žvejybos srityje), geriau organizuoto ir geriau integruoto į vietos ekonomiką ir bendruomenę.

Žuvininkystės regionų vietos veiklos grupės, rengiant ir įgyvendinant „trečiosios kartos“ vietos plėtros strategijas, turėtų siekti *tikslingiau, novatoriškiau ir geriau reaguoti* į vietos iššūkius. „Trečiosios kartos“ strategijos - tai į ateitį orientuotos strategijos žuvininkystės regionams.

Pasiūlyme dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo, kurio panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014, akcentuojamas tvarus ekonomikos ir bendruomenių vystymasis, išnaudojant tvarios mėlynosios ekonomikos siūlomas galimybes, pasitelkiant visus regiono identitetui stiprinti reikalingus išteklius: aplinkos, kultūros, socialinius ir žmogiškuosius (1.1. lentelė).

1.1. Lentelė. Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo, kurio panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas(ES) Nr. 508/2014, nuostatos dėl bendruomenės inicijuotos vietos plėtros

Prioritetas	Straipsnis	Nuostatos
3 prioritetas. Sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai augti ir pakrantės bendruomenėms klestėti sudarymas <i>tvari mėlynoji ekonomika – visa Europos Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktus atitinkanti bendrojoje rinkoje sektoriuose ir tarp sektorių vykdoma ekonominė veikla, susijusi su vandenynais, jūromis, pakrantėmis ir vidaus vandenimis, įskaitant Europos Sąjungos atokiausius regionus ir žemynines šalis, naujus sektorius ir ne rinkos prekes bei paslaugas.</i>	26 straipsnis. <i>Bendruomenės inicijuota vietos plėtra</i>	1. EJŖŽF lėšomis gali būti remiamas darnus vietos ekonomikos ir bendruomenių vystymasis užtikrinant bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 25 straipsnyje. 2. EJŖŽF paramos tikslais Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 26 straipsnyje nurodytomis bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijomis užtikrinama, kad vietos bendruomenės geriau išnaudotų tvarios mėlynosios ekonomikos siūlomas galimybes ir iš jų pasipelnę pasitelkdamos aplinkos, kultūros, socialinius ir žmogiškuosius išteklius ir juos stiprindamos.

Šaltinis: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo, kurio panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas(ES) Nr. 508/2014.

Su žuvininkystės regionų vietos veiklos grupėmis (ŽRVVG) svarstant 2021–2027 m. programavimo laikotarpio planus, FARNET paramos skyrius nustatė iššūkius su kuriais per ateinančius dešimt metų (iki 2030 m.) susidurs žuvininkystės regionai (1.2. lentelė) ir kuriems spręsti galėtų būti panaudojamos EJŖŽF teikiamas finansavimas BIVP. Reikia pastebėti, kad svarstymų metu buvo suformuotas platus iššūkių sąrašas. Kartu pasiūlytos įvairios veiklos iššūkiams spręsti ir platus į iššūkių sprendimą turinčių įsitraukti suinteresuotųjų šalių sąrašas. Taigi, VVG suteiktas platus galimybių pasirinkimas, rengiant strateginius sprendimus, vietos problemoms spręsti.

Palyginus su 2014 -2020 m. laikotarpiu tenka pastebėti, kad žuvininkystės regionams svarbiausieji iššūkiai išlieka panašūs, tik skiriasi metodai jiems spręsti. Metoduose atsiranda daugiau inovatyvių sprendinių, tokių kaip išmanios vietovės, žiedinė ekonomika ir pan.

1.2. lentelė. Iššūkiai su kuriais susidurs žvejybos ir akvakultūros regionai iki 2030 m.

Iššūkis	Metodai iššūkiui spręsti	Veiklos iššūkiui spręsti	Turinčios įsitraukti suinteresuotosios šalys
Tvarios maisto sistemos	<i>Akvakultūros integravimas į vietos bendruomenes, Vertės grandinė, Vietos laimikio rinkodara ir vertės didinimas, Bendradarbiavimas</i>	- Vietos gamintojų ir rinkų VVG teritorijoje ir už jos ribų žemėlapių sudarymas; - Vartotojų informuotumo didinimas ir informavimas apie tvarią žvejybą ir žuvų auginimą; - Vietos gamintojų gebėjimų kurti didelės vertės produktus stiprinimas; - Mažos vertės, bet gausesnių žuvų rūšių naudojimas; - Bendradarbiavimas ir naujos vietos rinkos	Žvejai, akvakultūros gamintojai, žuvininkystės asociacijos, prekybininkai, perdirbimo sektorius, turizmo verslas, vietos maisto gamintojai, mokslas
Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas	<i>Išmanios vietovės, Žiedinė ekonomika</i>	- Vietos bendruomenės ir žvejybos sektoriaus informuotumo didinimas; - Energijos suvartojimo ir išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimas; - Ekologiškesnių vietinio vartojimo įpročių skatinimas; - Tvarios gamybos rėmimas siekiant sušvelninti klimato kaitą; - Invazinės rūšys: grėsmės pavertimas galimybe	Žvejai, akvakultūros gamintojai, žuvininkystės asociacijos, prekybininkai, perdirbimo sektorius, vietos valdžios institucijos ir kiti viešieji subjektai (aplinkos apsaugos NVO, saugomų teritorijų ir t.t.), atsinaujinančiosios energijos sektorius, mokslas
Subalansuotos jūrų ekosistemos, biologinės įvairovės išsaugojimas	<i>Žiedinė ekonomika, Vietos išteklių valdymo stiprinimas</i>	- Taršos jūrų aplinkoje prevencija; - Vietos biologinės įvairovės apsaugos užtikrinimas	Žvejai, akvakultūros gamintojai, žuvininkystės asociacijos, aplinkosaugos organizacijos, vietos valdžios institucijos, vietos verslas, mokslas
Verslo vystymas, įskaitant tvarią akvakultūrą ir kitus mėlynos augimo sektorius	<i>Išmanios vietovės, Akvakultūros integravimas į vietos bendruomenes, Žuvininkystė ir turizmas, Nauda bendruomenei</i>	- Veiklos, papildančios žuvininkystę, skatinimas; - Pasinaudojimas mėlynąja ekonomika (biotechnologijos, sveikatos paslaugos, atsinaujinančioji energija; - Parama ateities	Žvejai, akvakultūros gamintojai, žuvininkystės asociacijos, Konsultantai, vietos turizmo agentūros ir paslaugų teikėjai, inovacijų brokeriai, mokslas

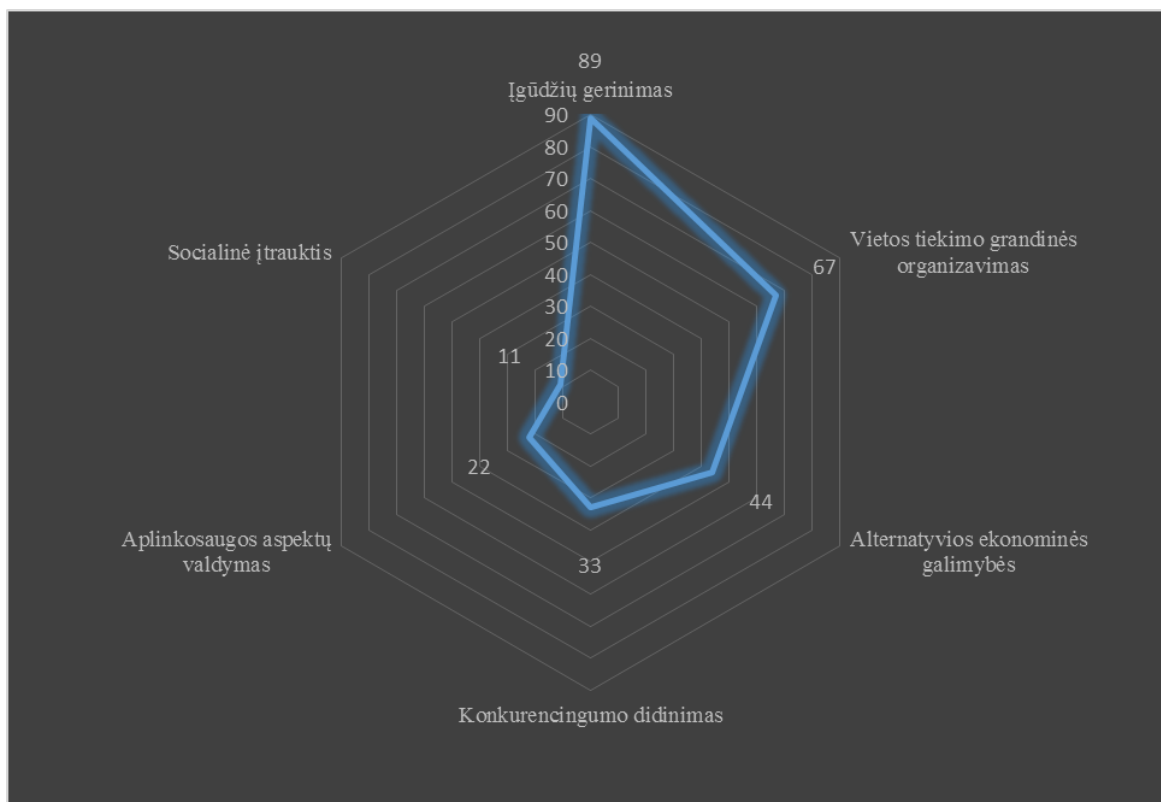
Iššūkis	Metodai iššūkiui spręsti	Veiklos iššūkiui spręsti	Turinčios įsitraukti suinteresuotosios šalys
		akvakultūrai	
Jaunimo pritraukimas į žuvininkystės ir kitas vietos bendruomenes	<i>Gyvybingos žvejų bendruomenės, Socialinė įtrauktis, Kartų kaita</i>	• Informuotumo, ypač tarp jaunesnių žmonių, apie žvejų profesiją ir jos vertę vietinei bendruomenei, didinimas; • Kliūčių, trukdančių atsijauninti žvejybos sektoriui, nustatymas ir šalinimas; • Darbo galimybių žuvininkystės sektoriuje analizė; • Parama jaunų žmonių, besidominčių žvejybos profesija, mokymui; • Gyventojų skaičiaus mažėjimo problemos sprendimas, skatinant nuotolinį darbą	Aktyvūs žvejai akvakultūros gamintojai, perdirbimo sektorius, asmenys ir organizacijos, besidomintys žvejybos paveldu (įskaitant į pensiją išėjusius žvejus, vietinį muziejų ir kt.); užimtumo centrai, mokyklos, universitetai ir kitos švietimo įstaigos, jaunimo organizacijos
Saugios, kokybiškos darbo vietos ir socialinė įtrauktis visiems	<i>Gyvybingos žvejų bendruomenės, Socialinė įtrauktis, Išmanios vietovės</i>	• Vietos gyventojų įsidarbinimo galimybių didinimas; • Parama esamoms arba naujoms įmonėms, galinčioms kurti darbo vietas; • Socialinės įtraukties skatinimas; • Galimybių naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis gerinimas	Vietos užimtumo centrai, vietos organizacijos, susijusios su socialine įtrauktimi, gyvenimo kokybe, sveikatos priežiūra ir t. t., vietos savivalda, žuvininkystės sektoriaus organizacijos, jaunimo organizacijos
Didesnis vaidmuo valdymo srityje ir geresnis žuvininkystės įvaizdis	<i>Vietos išteklių valdymo stiprinimas, Akvakultūros integravimas į vietos bendruomenes</i>	• Vietos pirminiams gamintojams užtikrinimas priimančiais sprendimus; • Žvejybos ir akvakultūros įtraukimas į vandens erdvės ir žuvų išteklių valdymą; • Žvejybos ir akvakultūros apsauga regione; • Vietos bendruomenės informuotumo apie žuvininkystės sektoriaus svarbą didinimas; • Sektoriaus įvaizdžio gerinimas	Žvejai, akvakultūros gamintojai, žuvininkystės asociacijos, perdirbimo sektorius, vietos valdžios institucijos, už aplinką atsakingos įstaigos ir organizacijos, vartotojų organizacijos (ypač jei jos veikia vietos lygmeniu), švietimo įstaigos

Šaltinis: modifikuota ESTEP pagal *Forward-looking strategies for fisheries areas*. FARNET, 2020.

Prieiga per internetą:

https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet2/sites/farnet/files/publication/en_farnetguide_20-fin.pdf?fbclid=IwAR30M36wYXfSdj3JU3bin44GJs-YLAaYN1YOSP5KE8Cvq-y25pXgB7B-rBg

Konferencijos, vykusios 2017 m. Taline, metu buvo atlikta apklausa dėl svarbiausių BIVP veiklų po 2020 m. (1.1. pav.). 89 proc. respondentų svarbiausia veikla pasirinko įgūdžių įgijimo veiklas, 67 proc. – veiklas reikalingas vietos tiekimo grandinei organizuoti.

1. pav. Svarbiausios bendruomenės inicijuotos vietos plėtros veiklos po 2020 m., proc. veiklą nurodžiusių respondentų*

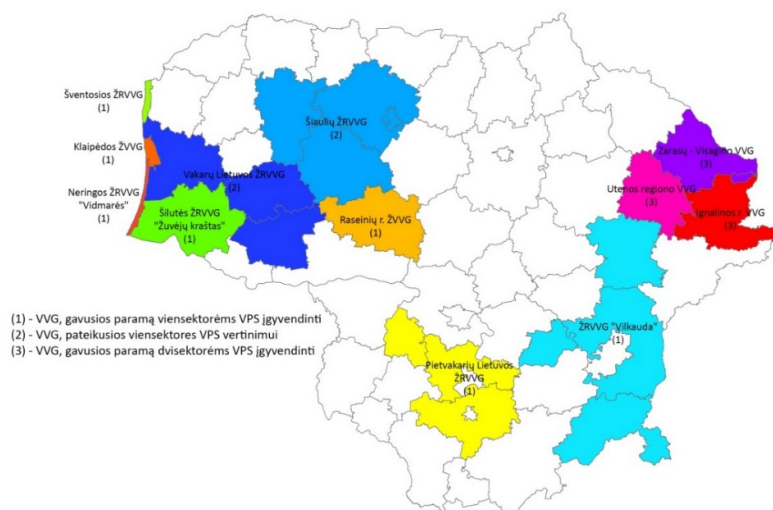
*Respondentai turėjo pasirinkti po 3 svarbiausias veiklas

Šaltinis: BEYOND 2020: SUPPORTING EUROPE'S COASTAL COMMUNITIES. CONCLUSIONS OF THE EMFF STAKEHOLDER CONFERENCE TALLINN, 12-13 OCT 2017

2 priedas. Žuvininkystės regionų vietos veiklos grupių įgyvendinamų vietos plėtros strategijų įgyvendinimo rezultatai ir poveikis

2014-2020 m. laikotarpiu BIVP Lietuvos žuvininkystės regionuose buvo realizuojama, įgyvendinant 12 vietos plėtros strategijų. 3 iš jų buvo dvisektorės. Jų įgyvendinimas buvo finansuojamas Europos žemės fondo kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo lėšomis.

Teritorijomis tinkamomis kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams buvo pripažintos 21 miestų ir rajonų savivaldybių (2.1. pav.) teritorijos. Jų teritorijų pagrindu įsikūrė 12 ŽRVVG, kurios ir įgyvendina 2014-2020 m. vietos plėtros strategijas VPS.

2.1. pav. Lietuvos žuvininkystės ir akvakultūros regionų atstovaujamos teritorijos, kuriose įgyvendinamos 2014-2020 m. vietos plėtros strategijos

Šaltinis: LR Žemės ūkio ministerijos duomenys.

Ne visos ŽRVVG sėkmingai įgyvendina VPS. Tarpinis VPS įgyvendinimo vertinimas parodė, kad tik 10 ŽRVVG pasiekė tam tikrą VPS įgyvendinimo pažangą. Ignalinos VVG tarpinio įgyvendinimo rezultatyvumas lygus 0 (2.1., 2.2. lentelės), o Klaipėdos ŽRVVG nebuvo vertinama.

2.1. lentelė. Žuvininkystės ir akvakultūros regionų vietos veiklos grupių viensektorių vietos plėtros strategijų įgyvendinimo tarpiniai rezultatai

Rodiklis	Planuota VPS	Planuota VPS iki 2019-12-31	Pasiekta faktiškai	Pasiekimo procentas
ASOCIACIJA „VIDMARĖS“ (Neringos sav.) VPS prioritetai ir įgyvendinamos priemonės: I prioritetas: ŽVEJYBOS IR SU ŽVEJYBA SUSIJUSIOS VEIKLOS DIDESNĖS VERTĖS KŪRIMAS Priemonės: ✓ Žvejybos verslo konkurencingumo didinimas, prisitaikant prie aplinkos pokyčių ✓ Pridėtinė vertė, produktų kokybė ir nepageidaujamos priegaudos panaudojimas ✓ Pajamų įvairinimas ir naujų rūšių pajamos II prioritetas: ŽVEJŲ BENDRUOMENĖS VAIDMENS STIPRINIMAS IR INFRASTRUKTŪROS ATNAUJINIMAS Priemonės: ✓ Žvejybos sektoriaus dalyvių bendradarbiavimas ✓ Žvejybos uostai ir iškrovimo vietos ✓ Žvejybos tradicijų išsaugojimas ir populiarinimas				

Rodiklis	Planuota VPS	Planuota VPS iki 2019-12-31	Pasiekta faktiškai	Pasiekimo procentas
Finansinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, Eur	556 684,80	428 647,29	19 019,00	4,44%
Fizinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, vnt.	9	7	1	14,29%
iš jų verslo	5	4	0	0,00%
iš jų ne verslo	4	2	1	50,00%
Įsipareigotas sukurti darbo vietų skaičius, įgyvendinus patvirtintus iki 2019-12-31 verslo projektus, vnt.	5	3,9	0	0,00%
RASEINIŲ ŽRVVG (Raseinių r. sav.) VPS prioritetai ir įgyvendinamos priemonės: I prioritetas: EKONOMINĖS PLĖTROS SKATINIMAS ŽRVVG TERITORIJOJE, PLĖTOJANT AKVAKULTŪROS VERSLĄ, KURIANT DARBO VIETAS, GERINANT SOCIALINĘ GEROVĘ <i>Priemonės:</i> ✓ Produktyvios investicijos į akvakultūrą ✓ Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas ✓ Žmogiškojo kapitalo ir bendradarbiavimo tinkluose skatinimas ✓ Žuvininkystei skirtos infrastruktūros išsaugojimas bei pritaikymas žuvininkystės verslo ir visuomenės poreikiams				
Finansinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, Eur	550 725,50	275 362,75	183 696,00	66,71%
Fizinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, vnt.	9	5	2	40,00%
iš jų verslo	5	3	1	33,33%
iš jų ne verslo	4	2	1	50,00%
Įsipareigotas sukurti darbo vietų skaičius, įgyvendinus patvirtintus iki 2019-12-31 verslo projektus, vnt.	5	2,5	2	80,00%
ŠIAULIŲ ŽRVVG (Šiaulių r., Kelmės r., Telšių r. sav. ir Šiaulių m. Rėkyvos sen.) VPS prioritetai ir įgyvendinamos priemonės: I prioritetas: DARBO VIETŲ KŪRIMAS SU ŽUVININKYSTĖ SUSIJUSIUOSE IR KITUOSE EKONOMIKOS SEKTORIUOSE <i>Priemonės:</i> ✓ Produktyvios investicijos į akvakultūrą ✓ Pajamų įvairinimas ir naujų rūšių pajamos ✓ Žuvininkystės produktų perdirbimas ir realizavimo gerinimas ✓ Žuvininkystės verslo ir mokslo bendradarbiavimas vietos plėtrai				
II prioritetas: SOCIALINĖS GEROVĖS KŪRIMAS, PUOSELĖJANT REGIONO IDENTITETĄ, DIDINANT SOCIALINĘ ĮTRAUKTĮ <i>Priemonės:</i> ✓ Regiono paveldo ir žuvininkystės tradicijų išsaugojimas, pritaikymas ir sklaida ✓ Mokymasis visą gyvenimą akvakultūros srityje ✓ Paslaugų skirtų aktyviam poilsiui organizuoti ir sveikai gyvensenai skatinti kūrimas ir plėtra				
Finansinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, Eur	732 859,00	322 457,96	58 739,00	18,22%
Fizinis rezultatyvumas				

Rodiklis	Planuota VPS	Planuota VPS iki 2019-12-31	Pasiekta faktiškai	Pasiekimo procentas
Patvirtinti vietos projektai, vnt.	18	8	3	37,50%
iš jų verslo	8	4	0	0,00%
iš jų ne verslo	10	4	3	75,00%
Įsipareigotas sukurti darbo vietų skaičius, įgyvendinus patvirtintus iki 2019-12-31 verslo projektus, vnt.	6	2,6	0	0,00%
ŽRVVG „ŽUVĖJŲ KRAŠTAS“ (Šilutės r. sav.) VPS prioritetai ir įgyvendinamos priemonės: I prioritetas: EKONOMIKOS AUGIMO SPARTINIMAS IR DARBO JĖGOS JUDUMO DIDINIMAS, SKATINANT VERSLO PRADŽIĄ IR NAUJOVIŲ DIEGIMĄ SU ŽUVININKYSTĖ SUSIJUSIUOSE IR KITUOSE EKONOMIKOS SEKTORIUOSE Priemonės: ✓ Produktyvios investicijos į akvakultūrą ✓ Pajamų įvairinimas ir naujų rūšių pajamos ✓ Žvejybos ir akvakultūros produktų pridėtinės vertės didinimas ✓ Žvejybos ir akvakultūros sektoriaus bendradarbiavimas vietos plėtrai II prioritetas: ĮSIDARBINIMO GALIMYBIŲ DIDINIMAS SU ŽUVININKYSTĖ SUSIJUSIUOSE VEIKLOSE, PUOSELĖJANT IR PANAUDOJANT REGIONO IDENTITETĄ, PRISIDEDANT PRIE APLINKOS IŠTEKLIŲ TAUSOJIMO Priemonės: ✓ Žvejybos uostai ir iškrovimo vietos ✓ Žvejybos tradicijų ir paveldo išsaugojimas, pritaikymas ir sklaida ✓ Mokymasis visą gyvenimą ir profesinis mokymas, moksliniai tyrimai, inovacinės praktikos sklaida				
Finansinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, Eur	1 218 677,00	609 339,00	129 750,00	21,29%
Fizinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, vnt.	23	12	2	16,67%
iš jų verslo	15	8	0	0,00%
iš jų ne verslo	8	4	2	50,00%
Įsipareigotas sukurti darbo vietų skaičius, įgyvendinus patvirtintus iki 2019-12-31 verslo projektus, vnt.	10	5	0	0,00%
PIETVAKARIŲ LIETUVOS ŽRVVG (Kazlų Rūdos, Alytaus r., Prienų r. sav.) VPS prioritetai ir įgyvendinamos priemonės: I prioritetas: ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS EKONOMINĖS VEIKLOS SKATINIMAS, PLĖTOJANT AKVAKULTŪROS VERSLĄ, KURIANT DARBO VIETAS Priemonės: ✓ Produktyvios investicijos į akvakultūrą ✓ Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas II prioritetas: ŽRVVG REGIONO SOCIALINĖS GEROVĖS PLĖTRA, PRITAIKANT INFRASTRUKTŪRĄ ŽUVININKYSTĖS VERSLO IR VISUOMENĖS POREIKIAMS, KELIANT ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS DIRBANČIŲJŲ KVALIFIKACIJĄ Priemonės: ✓ Žmogiškojo kapitalo ir bendradarbiavimo tinkluose skatinimas ✓ Socialinės gerovės kūrimas ŽRVVG teritorijoje, pritaikant žuvininkystei skirtą infrastruktūrą žuvininkystės verslo ir visuomenės poreikiams				

Rodiklis	Planuota VPS	Planuota VPS iki 2019-12-31	Pasiekta faktiškai	Pasiekimo procentas
Finansinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, Eur	1 060 796,00	636 477,00	96 065,00	15,09%
Fizinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, vnt.	13	10	1	10,00%
iš jų verslo	7	4	0	0,00%
iš jų ne verslo	6	4	1	20,00%
Įsipareigotas sukurti darbo vietų skaičius, įgyvendinus patvirtintus iki 2019-12-31 verslo projektus, vnt.	9	5,4	0	0,00%
VAKARŲ LIETUVOS ŽRVVG (Klaipėdos r., Tauragės r., Šilalės r. sav.) VPS prioritetai ir įgyvendinamos priemonės: I prioritetas: ŽUVININKYSTĖS VERSLO KONKURENCINGUMO DIDINIMAS, PRISITAIKANT PRIE APLINKOS POKYČIŲ <i>Priemonės:</i> ✓ Produktyvios investicijos į akvakultūrą ✓ Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas ir realizavimo gerinimas ✓ Rinkodaros priemonės II prioritetas: REGIONO PATRAUKLUMO DIDINIMAS, GERINANT IR PRITAIKANT INFRASTRUKTŪRĄ <i>Priemonės:</i> ✓ Mažosios infrastruktūros, viešųjų erdvių pritaikymas žvejų bendruomenės ir turistų poreikiams ✓ Infrastruktūros gerinimas ir pritaikymas verslo poreikiams				
Finansinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, Eur	495 379,00	351 719,09	345 428,00	98,21%
Fizinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, vnt.	13	9	10	100,00%
iš jų verslo	7	5	5	100,00%
iš jų ne verslo	6	4	5	100,00%
Įsipareigotas sukurti darbo vietų skaičius, įgyvendinus patvirtintus iki 2019-12-31 verslo projektus, vnt.	7	5	5	100,60%
ŽRVVG „VILKAUDA“ (Elektrėnų, Šalčininkų r., Vilniaus r., Molėtų r. sav.) VPS prioritetai ir įgyvendinamos priemonės: I prioritetas: AKVAKULTŪROS IR ŽVEJYBOS SEKTORIAUS KONKURENCINGUMO DIDINIMAS, TOBULINANT TECHNOLOGIJAS IR ĮRANGĄ, ĮVAIRINANT EKONOMINĘ VEIKLĄ, KURIANT DARBO VIETAS <i>Priemonės:</i> ✓ Produktyvios investicijos į akvakultūrą ir perdirbimą ✓ Rinkodaros priemonės II prioritetas: INFRASTRUKTŪROS PRITAIKYMAS ŽUVININKYSTĖS VERSLO IR VISUOMENĖS POREIKIAMS, GERINANT ŽRVVG REGIONO SOCIALINĘ GEROVĘ IR KELIANT ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS DIRBANČIŲJŲ KVALIFIKACIJĄ <i>Priemonės:</i> ✓ Žmogiškojo kapitalo ir bendradarbiavimo tinkluose skatinimas ✓ ŽRVVG regiono socialinės gerovės kūrimas pritaikant infrastruktūrą žuvininkystės verslo ir visuomenės poreikiams				
Finansinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, Eur	1 288 774,00	773 265,00	456 214,00	59,00%
Fizinis rezultatyvumas				

Rodiklis	Planuota VPS	Planuota VPS iki 2019-12-31	Pasiekta faktiškai	Pasiekimo procentas
Patvirtinti vietos projektai, vnt.	16	10	8	80,00%
iš jų verslo	9	6	3	50,00%
iš jų ne verslo	7	4	5	125,00%
Įsipareigotas sukurti darbo vietų skaičius, įgyvendinus patvirtintus iki 2019-12-31 verslo projektus, vnt.	11	6,6	4,5	68,18%
ŠVENTOSIOS ŽRVVG (Palangos m. sav.) VPS prioritetai ir įgyvendinamos priemonės: I prioritetas: REGIONO EKONOMINIO GYVYBINGUMO DIDINIMAS IR DARBO VIETŲ KŪRIMAS Priemonės: ✓ Žvejybos sektoriaus atstovų bendradarbiavimas įvairinant ekonominę veiklą ✓ Inovacijų diegimas žuvų laimikio kokybei užtikrinti ir naujiems rinkodaros metodams diegti ✓ Pridėtinė vertė, produktų kokybė ir nepageidaujamos priegaudos panaudojimas II prioritetas: PRIELAUDŲ ĮSIDARBINIMO GALIMYBIŲ DIDINIMUI IR TVARIAI REGIONO PLĖTRAI SUDARYMAS Priemonės: ✓ Žvejams reikalingos infrastruktūros kūrimas ✓ Regioninių žvejybos tradicijų puoselėjimas				
Finansinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, Eur	478 552,00	272 774,64	38 533,50	14,13%
Fizinis rezultatyvumas				
Patvirtinti vietos projektai, vnt.	11	6	2	33,00%
iš jų verslo	7	4	1	25,00%
iš jų ne verslo	4	2	1	50,00%
Įsipareigotas sukurti darbo vietų skaičius, įgyvendinus patvirtintus iki 2019-12-31 verslo projektus, vnt.	4	2	2	100,00%

Šaltinis: LR Žemės ūkio ministerijos duomenys.

2.2. lentelė. Vietos veiklos grupių dvisektorių vietos plėtros strategijų dalies finansuojamos EJRF lėšomis įgyvendinimo tarpiniai rezultatai

Rodikliai	Rezultatyvumas		
	finansinis	fizinis	darbo vietų kūrimo
IGNALINOS VVG (Ignalinos r. sav., išskyrus Ignalinos m.) VPS prioritetai ir įgyvendinamos priemonės: III prioritetas: ŽUVININKYSTĖS VYSTYMAS IR REKREACINĖS ŽVEJYBOS PASLAUGŲ PLĖTRA Priemonės: ✓ Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas ✓ Sąlygų rekreacinei žvejybai sudarymas bei gerinimas			
Suplanuota pagal VPS (galutinis tikslas)	538 117,00	8	10
Pasiekta iki 2019-12-31 (įgyvendinimo pažanga)	0	0	0
Rezultatyvumas ir leistinas VPS priemonių ir veiklos sričių be kvietimų/ patvirtintų paraiškų skaičius	0,00%	0,00%	0,00%
Ar tarpinis tikslas pasiektas?:			
100 proc. (33 proc. nuo VPS plano)	ne	ne	ne
85 proc. (28 proc. nuo VPS plano)	ne	ne	ne
65 proc. (21 proc. nuo VPS plano)	ne	ne	ne
Utenos VVG (Utenos r. sav., išskyrus Utenos m.)			

VPS prioritetai ir įgyvendinamos priemonės:

III prioritetas: INOVACIJŲ PLĖTRA, PRIDĖTINĖS VERTĖS BEI DARBO VIETŲ KŪRIMAS UTENOS ŽVEJYBOS IR AKVAKULTŪROS REGIONE

Priemonės:

- ✓ Žuvininkystės verslo kūrimas ir plėtra Utenos rajone
- ✓ Sveikatingumo skatinimas bei geresnių galimybių žūklės mėgėjų bei nardytojų veiklai sudarymas Utenos rajone

Suplanuota pagal VPS (galutinis tikslas)	253 161,00	6	4
Pasiekta iki 2019-12-31 (įgyvendinimo pažanga)	59 322,00	3	0
Rezultatyvumas ir leistinas VPS priemonių ir veiklos sričių be kvietimų/ patvirtintų paraiškų skaičius	23,43%	50,00%	0,00%
Ar tarpinis tikslas pasiektas?:			
100 proc. (33 proc. nuo VPS plano)	ne	taip	ne
85 proc. (28 proc. nuo VPS plano)	ne	taip	ne
65 proc. (21 proc. nuo VPS plano)	taip	taip	ne

Zarasų-Visagino VVG (Visagino, Zarasų r. sav. išskyrus Zarasų ir Visagino m.)

VPS prioritetai ir įgyvendinamos priemonės:

I prioritetas: KAIMO VIETŲ KONKURENCINGUMO IR PATRAUKLUMO DIDINIMAS

Priemonės:

- ✓ Žuvininkystės bendruomenės kompetencijų ugdymas, bendradarbiavimo su šalies žuvininkystės bendruomenėmis skatinimas
- ✓ Sąlygų rekreacinei žvejybai sudarymas ir gerinimas

II prioritetas: EKONOMINĖS VEIKLOS ĮVAIRINIMAS IR PLĖTRA

Priemonės: I

- ✓ Žuvininkystės regiono verslo sektoriaus stiprinimas
- ✓ Žuvininkystės regiono NVO ekonominio gyvybingumo skatinimas

Suplanuota pagal VPS (galutinis tikslas)	572 081,00	18	10
Pasiekta iki 2019-12-31 (įgyvendinimo pažanga)	118 498,00	2	3
Rezultatyvumas ir leistinas VPS priemonių ir veiklos sričių be kvietimų/ patvirtintų paraiškų skaičius	20,71%	11,11%	25,00%
Ar tarpinis tikslas pasiektas?:			
100 proc. (33 proc. nuo VPS plano)	ne	ne	ne
85 proc. (28 proc. nuo VPS plano)	ne	ne	ne
65 proc. (21 proc. nuo VPS plano)	ne	ne	taip

Šaltinis: LR Žemės ūkio ministerija.

Didžiausią VPS įgyvendinimo pažangą iki 2019-12-31 duomenimis pasiekė Vakarų Lietuvos ŽRVVG, ŽRVVG „Vilkauda“, Raseinių ŽRVVG, Šventosios ŽRVVG (2.3. lentelė). ŽRVVG patirtis, įgyvendinant VPS, galėtų būti vienu ir naujojo laikotarpio VPS kokybinio vertinimo kriterijų, skiriant papildomus balus už VPS įgyvendinimo rezultatus.

2.3. lentelė. Žuvininkystės regionų vietos veiklos grupių vietos plėtros strategijų įgyvendinimo pažanga iki 2019-12-31, proc.

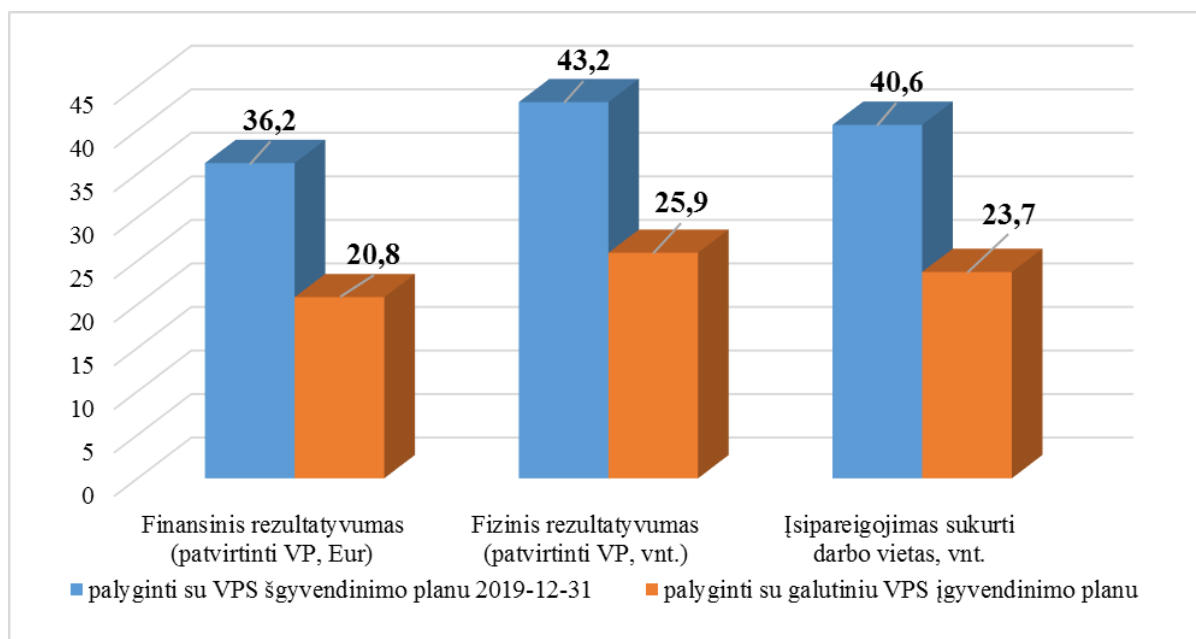
ŽRVVG/VVG pavadinimas	Pasiekimai, proc. pagal patvirtintų vietos projektų			Bendras, proc.
	vertę	kiekį	įsipareigotas sukurti darbo vietas	
ŽRVVG, įgyvendinsiančios viensektoriaus VPS*				
Asociacija „Vidmarės“	4,44	14,29	0,00	6,24
Raseinių ŽRVVG	66,71	40,00	80,00	62,24
Šiaulių ŽRVVG	18,22	37,50	0,00	18,57

ŽRVVG/VVG pavadinimas	Pasiekimai, proc. pagal patvirtintų vietos projektų			Bendras, proc.
ŽRVVG „Žuvėjų kraštas“	21,29	17,00	0,00	12,76
Pietvakarių Lietuvos ŽRVVG	15,09	10,00	0,00	8,36
Vakarių Lietuvos ŽRVVG	98,21	100,00	100,60	99,60
ŽRVVG „Vilkauda“	59,00	80,00	68,18	69,06
Šventosios ŽRVVG	14,13	33,00	100,00	49,04
VVG, įgyvendinsiančios dvisektoriaus VPS **				
Ignalinos VVG	0,00	0,00	0,00	0,00
Utenos VVG	23,43	50,00	0,00	24,48
Zarasų VVG	20,71	11,11	25,00	18,94

*pasiekimai pagal planą 2019-12-31, **pasiekimai pagal VPS galutinį tikslą

Šaltinis: Sudaryta ESTEP pagal LR Žemės ūkio ministerijos pateiktus VPS įgyvendinimo tarpinio vertinimo rezultatus.

Viensektorių VPS įgyvendinimo tarpinio vertinimo rezultatai parodė, kad VPS įgyvendinimo pažanga nepakankama, nes tarpinių tikslų pasiekimai pagal atskirus rodiklius vidutiniškai visuose įvertintuose žuvininkystės ir akvakultūros regionuose nesiekia net 50 proc. (2.2. pav.). Todėl, vertinti VPS įgyvendinimo poveikį žuvininkystės ir akvakultūros regionų plėtrai nėra prielaidų.

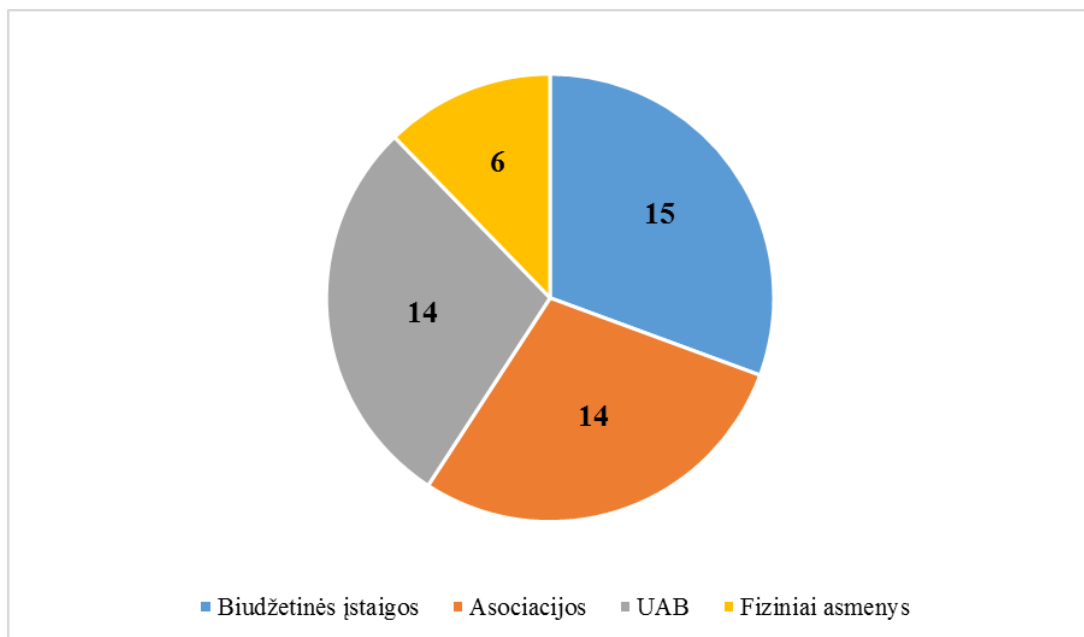

2.2. pav. Vietos plėtros strategijų įgyvendinimo pažanga pagal tarpinio vertinimo rezultatus, proc.

Šaltinis: Sudaryta ESTEP pagal LR Žemės ūkio ministerijos pateiktus VPS įgyvendinimo tarpinio vertinimo rezultatus.

Kita vertus, reikia pastebėti, kad ŽRVVG, įgyvendindama vieną svarbiausių BIVP principų – partnerystės principą, siekia užtikrinti visų suinteresuotųjų žuvininkystės regionų plėtra subjektų įsitraukimą į VPS įgyvendinimą. Vietos projektus teikia biudžetinės įstaigos, savivaldybių administracijos, žvejybos ir akvakultūros regionuose veikiančios bendruomenės, žvejybos ir akvakultūros sektoriaus atstovus vienijančios asociacijos, žvejybos ar akvakultūros veiklą vykdančios uždarnosios akcinės bendrovės, fiziniai asmenys (2.3. pav.).

Taip pat siekiama įgyvendinti įvairesnius projektus ir taip siekti tvarios regionų plėtros tikslų (2.4. pav.). 2020 m. lapkričio mėn. NMA duomenimis, 82 proc. pagal VPS paremtų vietos projektų, tai projektai finansuojami tik pagal VPS numatytas priemones, kurių tikslai ypač atliepia vieno ar kito regiono specifinius poreikius.

2.3. pav. Vietos projektų pasiskirstymas pagal pareiškėjus, vnt.

2.4. lentelė. Vietos projektų pasiskirstymas pagal priemones, vnt.

Priemonė	Vietos projektų	
	skaičius, vnt.	dalis, proc.
<i>Priemonės finansuojamos ir pagal 2014-2020 m. vietos plėtros strategijas, ir pagal Lietuvos žuvininkystės sektorius 2014-2020 m. veiksmų programą (BIVP-AKVA-...)</i>		
Produktyvios investicijos į akvakultūrą (BIVP-AKVA-1)	6	12
Žmoniškojo kapitalo ir bendradarbiavimo tinkluose skatinimas ((BIVP-AKVA-7)	1	2
Rinkodaros priemonės (BIVP-AKVA-8)	2	4
<i>Iš viso</i>	9	18
<i>Priemonės finansuojamos tik pagal 2014-2020 m. vietos plėtros strategijas (BIVP-AKVA-SAVA-...)</i>		
Sąlygų rekreacinei žvejybai sudarymas ir gerinimas	13	27
Infrastruktūros pritaikymas verslui ir bendruomenei	9	19
Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas ir realizavimo gerinimas	6	12
Investicijos į akvakultūrą ir perdirbimą	5	10
Žvejybos tradicijų ir paveldo išsaugojimas, sklaida	5	10
Mokymasis visą gyvenimą akvakultūros srityje	1	2
Bendradarbiavimas įvairinant ekonominę veiklą	1	2
<i>Iš viso</i>	40	82
IŠVISO	49	100,0

* sudarytos 49 vietos projektų įgyvendinimo paramos sutartys (išskyrus vietos projektus finansuojamus pagal Klaipėdos miesto ŽRVVG vietos plėtros strategiją

Šaltinis: Sudaryta ESTEP pagal Nacionalinės mokėjimo agentūros pateiktus VPS įgyvendinimo rezultatus 2020 m. lapkričio mėn. duomenimis.

3 priedas. Interviu su žuvininkystės regionų vietos veiklos grupėmis apibendrinimas

Interviu su Lietuvos ŽRVVG vyko 2020 m. lapkričio mėn. 05-12 d. Detalus interviu grafikas pateiktas 3.1. lentelėje.

3.1. lentelė. Interviu su Lietuvos ŽRVVG grafikas

ŽRVVG pavadinimas	Interviu data	Interviu laikas
Šiaulių ŽRVVG	2020-11-05	11.00-12.30 val.
ŽRVVG „Žuvėjų kraštas“	2020-11-06	11.00-12.30 val.
Vakarų Lietuvos ŽRVVG	2020-11-06	15.00-16.30 val.
ŽRVVG „Vilkauda“	2020-11-09	11.00-12.30 val.
Zarasų-Visagino VVG	2020-11-10	13.00-14.30 val.
Utenos VVG	2020-11-10	15.00-16.30 val.
Pietvakarių Lietuvos ŽRVVG	2020-11-11	11.00-12.30 val.
Šventosios ŽRVVG	2020-11-11	13.00-14.30 val.
Asociacija „Vidmarės“	2020-11-11	15.00-16.30 val.
Ignalinos VVG	2020-11-12	14.00-15.30 val.

Klausimynas ŽRVVG interviu:

1. Ar planuojate, kad esant galimybei, Jūsų žvejybos ir akvakultūros regione bus rengiama ir įgyvendinama naujoji vietos plėtros strategija iki 2027? Jeigu ne, kas lemia tokį sprendimą.
2. Kaip apibūdintumėte savo dabartinį veiklos etapą (sėkminga, turi sunkumų ir pan.)? Jei turi sunkumų, kokie jie. Kas gerai, kas blogai, ką konkrečiai siūlėtumėte pakeisti?
3. Kaip Jūsų žvejybos ir akvakultūros regiono vietos veiklos grupės veikla keičia aplinką ir aplinkinius?
4. Pateikite bent po vieną bendruomenės inicijuotos vietos plėtros įgyvendinimo Lietuvos žvejybos ir akvakultūros regionuose 2014-2020 m. stiprybę, silpnybę, galimybę ir grėsmę.
5. Kokios kitokios paramos priemonės (kitokios nei įprastai teikiama parama akvakultūrai, žvejybai, perdirbimui) Jūsų atstovaujamam žvejybos ir akvakultūros regionui svarbios po 2020 m. Įvardinkite Jūsų žvejybos ir akvakultūros regiono tvariam ir į ateitį orientuotam vystymui svarbiausias tris priemones?
6. Kokia minimali paramos suma pagal turimus išteklius, Jūsų nuomone, pakankama Jūsų atstovaujamo žvejybos ir akvakultūros regiono poreikiams patenkinti?
7. Jūsų manymu, pagal kokius kriterijus turėtų būti atrenkami Lietuvos žvejybos ir akvakultūros regionai (pvz. įmonių skaičius (kokių įmonių), darbuotojų skaičius, vandens plotas, žvejybos laivų skaičius ar kt.).
8. Jūsų manymu, kokie kriterijai naudotini paramos dydžiui vietos plėtros strategijai įgyvendinti nustatyti.
9. Jūsų manymu, pagal kokius kriterijus turėtų būti atrenkamos naujosios vietos plėtros strategijos.

Į interviu klausimus atsakė 10 iš 12 ŽRVVG, gavusių paramą vietos plėtros strategijoms įgyvendinti 2020-2024 m. laikotarpiui (nedalyvavo Raseinių ir Klaipėdos m. ŽRVVG).

Visos interviu dalyvavusios ŽRVVG, esant galimybei, planuoja rengti ir įgyvendinti vietos plėtros strategijas laikotarpiu iki 2027 m.

ŽRVVG siūlymai naujam laikotarpiui – ką pakeisti?:

Dėl administravimo:

- administravimo lėšos neturėtų tiesiogiai priklausyti nuo vietos plėtros strategijos vertės. Vietos PAK posėdžių sprendimų priėmimas turėtų būti analogiškas tiek Agentūros, tiek ŽUM analogiškų komitetų – tai yra pusės, o ne dviejų trečdalių balsų dauguma. Vietos PAK nariai dirba visuomeniniais pagrindais ir ne visada gali dalyvauti, todėl turėtų būti tinkami bent įgaliojimai kaip balsuoti konkrečiu atveju (iš anksto susipažinus su medžiaga);
- projektai, kuriems skirta parama sudarys iki 50 tūkst. Eur, turėtų būti įgyvendinami pagal supaprastintą dokumentaciją;
- sudaryti sąlygas skaitmeninti sprendimų priėmimo ir projektų valdymo procesus;
- skatinti mokslininkų dalyvavimą VVG valdymo organuose.

Dėl vertinimo: atsisakyti vietos plėtros strategijos kokybės ir jos įgyvendinimo priemonių vertinimo tik pagal sukurtų darbo vietų rodiklį. Naudoti ir kitus vietos plėtrai aktualius vietos projektų įgyvendinimo vertinimo rodiklius;

Dėl įgyvendinimo:

- sudaryti sąlygas, kad tapačioms priemonėms įgyvendinamoms tiesiogiai per NMA ir per VVG, būtų taikomos vienodos sąlygos, taip nesudarant konkurencijos, kai dėl geresnių finansavimo sąlygų (pvz.: nesant reikalavimų kurti darbo vietas) pareiškėjai kreipiasi ne į VVG, bet į NMA;
- dvisectorių vietos plėtros strategijų įgyvendinimo atveju, finansavimo intensyvumas EJRF lėšomis finansuojamiems verslo projektams turėtų būti ne mažesnis, nei verslo projektams finansuojamiems EŽŪFKP lėšomis, nes tai dažnu atveju vietos pareiškėjus veikia kaip demotyvuojantis veiksnys.

Po 2020 m. žvejybos ir akvakultūros regionų tvariam ir į ateitį orientuotam vystymui svarbiausios paramos priemonės (ŽRVVG buvo prašoma įvardinti tris svarbiausias priemones):

- Parama viešųjų erdvių sutvarkymui ir pritaikymui rekreacinės žuvininkystės poreikiams;
- Parama rekreacinio turizmo plėtrai, netradicinės žuvininkystės zonų kūrimui, formuojant visuomenės (ypač jaunosios kartos) gamtosauginę pasaulėžiūrą;
- Parama akvakultūros produktų perdirbimui ir didesnės pridėtinės vertės kūrimui;
- Parama paslaugoms žvejybos ir akvakultūros sektoriui vystyti ir kitoms vietos bendruomenei reikalingoms paslaugoms.

Akcentuojama, kad visų pirma būtų remiami bendruomeniniai ir start up projektai, akcentuojamas konsultacijų ir mokymų poreikis vietos projektų pareiškėjams.

Kriterijai teritorijų tinkamų kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams atrankai:

- Įmonių skaičius (daugiau nei viena įmonė);
- Gautos ES paramos ir įgyvendinamuose projektuose prisiimtų išpareigojimų, rodiklių vertinimas (paramos gavėjų skaičius, darbo vietų, auginamos/perdirbamos vietinės produkcijos potencialo įvertinimas);
- Natūralių vandens telkinių plotas ir jų rekreacinis potencialas ir pakrantės ilgis;
- Žuvies išsikrovimo vietų potencialas;
- Darbuotojų skaičius;
- Sugautos ir užaugintos bei realizuotos žuvies kiekis;
- Vietos žuvininkystės produkciją perdirbančių įmonių skaičius;
- Gyventojų skaičius, jų amžius ir išsilavinimas;
- ŽRVVG vietos plėtros strategijų įgyvendinimo patirtis.

ŽRVVG siūlymu minimali paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti: 1-1,2 mln. Eur. Vietos plėtros strategija turėtų būti įgyvendinama regione, kuriame veikia bent 5 įmonės, turinčios sąsajas su žuvininkyste. Paramos dydžio vietos plėtros strategijai įgyvendinti nustatymas: bazinė suma sudaranti 50 proc. vietos plėtros strategijoms įgyvendinti paramos sumos paskirstoma vienodai visoms ŽRVVG; likę 50 proc. paskirstomi pagal rodiklius panaudotus teritorijų atrankai.

4 priedas. SSGG analizė ir rekomendacijos dėl remtinų tikslų, uždavinių ir veiksmų

Stiprybės	Silpnybės
- Regionuose besiribojančiuose su Baltijos jūra ir Kuršių mariomis, taip pat, kur santykinai dideli vandens ištekliai, išplėtotą turizmo veiklą - Didelis potencialas plėtoti tvarią žuvininkystę - Tiesioginių pardavimų taikymas - Nepakankamas VPS įgyvendinimo rezultatyvumas	- Spartus gyventojų skaičiaus mažėjimas ir senėjimas - Didelė ilgalaikių bedarbių ir į darbo rinką sunkiai besiiintegruojančių gyventojų dalis - Paslaugų regionuose, nutolusiose nuo didžiųjų miestų, trūkumas - Mažas bendradarbiavimo mastas, tiek vietos, tiek tarptautiniu, tiek tarptautiniu lygiu - Vietos projektai dažnai rengiami siekiant atitikti sudėtingas administracines taisykles, o ne siekiant patenkinti vietos poreikius ir galimybes, diegti naujoves, potencialūs projektų rengėjai praranda motyvą - Administraciniai reikalavimai ir jų sudėtingumas vienodi tiek mažiems, tiek dideliems projektams - Nepakankami vietos veiklos grupių gebėjimai dirbti su bendruomene dėl ribotų išlaidų administravimui
Galimybės	Grėsmės
- Turizmo ir rekreacijos paslaugų paklausos augimas - Ekologiškų, autentiškų, aukštos kokybės žuvies produktų paklausos augimas - Naujų bioekonomikos produktų paklausos augimas - Mokslo ir technologinė pažanga, leidžianti plėtoti naujų bioproduktų gamybą, panaudojant vietos išteklius - Naujų technologijų, įskaitant skaitmeninimą, tiek valdant partnerystes, tiek įgyvendinant vietos projektus, taikymas - Konsultacijų ir mokymų platesnis prieinamumas - Žuvies produkcijos gamintojų ir vartotojų tinklų kūrimasis - Technologijų, leisiančių švelninti klimato kaitą, tobulėjimas	- Žuvų išteklių Baltijos jūroje ir priekrantėje mažėjimas - Darbo jėgos trūkumas - ŠESD emisijų didėjimas - Blogėjanti regionų infrastruktūra ir paslaugų prieinamumas, nesudarantis galimybių kartų kaitai - Tarptautinių politinių susitarimų, nacionalinių įsipareigojimų dėl klimato kaitos įgyvendinimas - Griežtėjantys verslinei žvejybai keliami ir aplinkosaugos reikalavimai gali mažinti žvejų pajamas ir didinti žvejybos verslo sezoniskumą - Per mažas inovacijų finansavimas, nulemtas didelės ekonominės naujovių diegimo rizikos, ilgo inovacijų atsipirkimo laiko bei tinkamų lėšų šaltinių stokos

Remiantis atlikta situacijos analize, interviu su ŽRVVG rezultatais, įvertinus stiprybes, silpnības, galimybes ir grėsmes, suformuluotas rekomenduojamas *BIVP žuvininkystės ir akvakultūros regionuose 2021-2027 m. tikslas* – užtikrinti bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą, remiant darnų vietos ekonomikos ir bendruomenių vystymąsi ir skatinant vietos bendruomenės geriau išnaudoti tvarios mėlynosios ekonomikos siūlomas galimybes, pasitelkiant aplinkos, kultūros, socialinius ir žmogiškuosius išteklius ir juos stiprinant.

Rekomenduojami specifiniai tikslai, remtini veiksmai, suinteresuotosios šalys ir rezultato rodikliai pateikiami 4.1. lentelėje.

4.1. lentelė. Rekomenduojami specifiniai tikslai, remtini veiksmai, suinteresuotosios šalys ir rezultato rodikliai, įgyvendinant BIVP žuvininkystės ir akvakultūros regionuose 2021-2027 m.

Specifinis tikslas ir rezultato rodikliai	Remtini veiksmai	Suinteresuotosios šalys
Verslo vystymas, įskaitant tvarią akvakultūrą ir kitus mėlynojo augimo sektorius, remiant turizmo ir kitų paslaugų derinimą su žvejyba ir akvakultūra Rodikliai*: <i>Sukurtų darbo vietų skaičius</i> <i>Paremtų savarankiškai dirbančių asmenų skaičius</i> <i>Paremtų inovatyvių, įskaitant skaitmeninimą, projektų skaičius</i> <i>Paremtų bioekonomikos akvakultūroje projektų skaičius</i> <i>Paremtų turizmo ir su rekreacija žuvininkystėje susijusių paslaugų projektų skaičius</i>	- Veiklos, papildančios žuvininkystę, skatinimas - Pasinaudojimas mėlynąja ekonomika (biotechnologijos, paslaugos, atsinaujinančioji energija) - Parama ateities akvakultūrai	Žvejai, akvakultūros gamintojai, žuvininkystės asociacijos, konsultantai, vietos turizmo agentūros ir paslaugų teikėjai, inovacijų brokeriai, mokslas
Tvarių maisto sistemų plėtojimas, skatinant mėlynosios ekonomikos sektorių integravimą į vietos bendruomenių ekonomines veiklas, vietos laimikio rinkodarą ir vertės didinimą, bendradarbiavimą Rodikliai*: <i>Sukurtų darbo vietų skaičius</i> <i>Paremtų savarankiškai dirbančių asmenų skaičius</i> <i>Paremtų bendradarbiavimo projektų skaičius</i> <i>Trumpose tiekimo grandinėse, kokybės sistemose, gamintojų grupėse dalyvaujančių subjektų skaičius</i> <i>Žuvininkystės produktų, kuriems taikomos ES kokybės sistemos (įskaitant ekologinius produktus), vertė</i>	- Vietos gamintojų ir rinkų VVG teritorijoje ir už jos ribų žemėlapių sudarymas - Vartotojų informuotumo didinimas ir informavimas apie tvarią žvejybą ir žuvų auginimą - Vietos gamintojų gebėjimų kurti didelės vertės produktus stiprinimas - Mažos vertės, bet gausesnių žuvų rūšių naudojimas - Bendradarbiavimas ir naujos vietos rinkos	Žvejai, akvakultūros gamintojai, žuvininkystės asociacijos, prekybininkai, perdirbimo sektorius, turizmo verslas, vietos maisto gamintojai, mokslas
Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas, biologinės įvairovės išsaugojimas, investuojant į žiedinę ekonomiką, skaitmeninimą, vietos išteklių valdymo stiprinimą Rodikliai*: <i>Paremtų žiedinės ekonomikos ir/ar tvarių projektų skaičius</i> <i>Paremtų inovatyvių, įskaitant skaitmeninimą, projektų skaičius</i> <i>Paremtų projektų, didinančių visuomenės informuotumą, skaičius</i> <i>Paremtų taršą jūrų aplinkoje ir /ar biologinę įvairovę apsaugančių projektų skaičius</i> <i>Investicijos į atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumus, įskaitant biologinius (MW)</i>	- Vietos bendruomenės ir žvejybos sektoriaus informuotumo didinimas - Energijos suvartojimo ir išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimas - Ekologiškesnių vietinio vartojimo įpročių skatinimas - Tvarios gamybos rėmimas siekiant sušvelninti klimato kaitą - Invazinės rūšys: grėsmės pavertimas galimybe - Taršos jūrų aplinkoje prevencija - Vietos biologinės įvairovės apsaugos	Žvejai, akvakultūros gamintojai, žuvininkystės asociacijos, prekybininkai, perdirbimo sektorius, vietos verslas, vietos vartotojų, vietos valdžios institucijos ir kiti viešieji subjektai (aplinkos apsaugos NVO, saugomų teritorijų ir t.t.), atsinaujinančiosios energijos sektorius, mokslas

Specifinis tikslas ir rezultato rodikliai	Remtini veiksmai	Suinteresuotosios šalys
	užtikrinimas	
Bendruomenių gyvybingumo stiprinimas, investuojant į saugių ir kokybiškų darbo vietų kūrimą ir socialinės įtraukties didinimą, jaunimo pritraukimą Rodikliai*: <i>Sukurtų darbo vietų skaičius</i> <i>Paremtų savarankiškai dirbančių asmenų skaičius</i> <i>Paremtų socialinės įtraukties projektų skaičius</i> <i>Paremtų projektų, gerinančių bendruomenės prieigą prie paslaugų skaičius</i> <i>Paremtų projektų, didinančių visuomenės informuotumą, skaičius</i> <i>Paremtų bendruomenei svarbios infrastruktūros projektų skaičius</i>	• Vietos gyventojų įsidarbinimo galimybių didinimas • Parama esamoms arba naujoms įmonėms, galinčioms kurti darbo vietas • Socialinės įtraukties skatinimas • Galimybių naudotis būtiniausiomis paslaugomis gerinimas • Informuotumo, ypač tarp jaunesnių žmonių, apie žvejų profesiją ir jos vertę vietinei bendruomenei, didinimas • Parama jaunų žmonių, besidominčių žvejybos profesija, mokymui	Žvejai, akvakultūros gamintojai, perdirbimo sektorius, asmenys ir organizacijos, besidominčios žvejybos paveldu, užimtumo centrai, švietimo įstaigos, jaunimo organizacijos, vietos organizacijos, susijusios su socialine įtrauktimi, gyvenimo kokybe ir t. t., vietos savivalda, žuvininkystės sektoriaus organizacijos, jaunimo organizacijos

* Privaloma pasirinkti bent vieną rodiklį, kuris bendrai matuoja VPS įgyvendinimo rezultatus Veiksmų programos lygmeniu. Kiti rodikliai pasirenkami atsižvelgiant į aktualumą.

5 priedas. Rekomenduojamos teritorijos tinkamos kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams

5.1. lentelėje pateikti rodikliai tinkamų kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams teritorijų atrankai parinkti siekiant užtikrinti atrankos metodikos tęstinumą ir siekiant, kad būtų įvertinta žvejybos Baltijos jūros priekrantėje ir vidaus vandenyse bei akvakultūros verslo situacija, ir atsižvelgiant į regionams kylančius ateities iššūkius ir vertinant plėtros potencialą ateičiai.

5.1. lentelė. Rodiklių kriterijai ir siūlomi rodikliai

Kriterijai	Rodikliai
✓ Atrankos metodikos tęstinumas	- įmonių skaičius, vnt. - darbuotojų skaičius, vnt. - sužvejotos ir/ar užaugintos žuvininkystės produkcijos apimtys, t
✓ Regionams kylantys ateities iššūkiai ir plėtros potencialo ateičiai vertinimas	- natūralių vandens telkinių plotas, nuo bendro teritorijos ploto, proc. - žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičius

Teritorijos atrankamos savivaldybių lygmeniu, vertinant rodiklių skaitines reikšmes už 2019 m. taip, kad būtų išryškintas vertinamų teritorijų identitetas.

5.2. lentelė. Rodiklių, taikomų atrinkant teritorijas tinkamas kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams 2021-2027 m., skaitinės reikšmės

Savivaldybė	Vandens telkinių dalis, proc. nuo bendro ploto*	Baltijos jūros pakrantės ilgis, km	Žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičius Baltijos jūros priekrantėje, vnt.**	Žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičius iš Kuršių mariose žvejojančių laivų, vnt.***	Gyventojų skaičius 2020 01 01****
Klaipėdos m.	11,0	11,20	6	0	149116
Klaipėdos r.	9,2	8,60	1	2	60124
Kretingos r.	2,5	0	0	0	37425
Neringos	35,3	45,03	4	9	3530
Palangos m.	3,0	26,17	8	8	16038
Šilutės r.	18,9	0	0	14	37641

Šaltinis: Sudaryta ESTEP pagal

*Apskaičiuota remiantis Lietuvos Respublikos žemės fondas 2020 sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos. Prieiga per internetą: <http://nzt.lt/go.php/lit/Lietuvos-respublikos-zemes-fondas> Vandens – paviršinio vandens telkiniai (žemės reljefo įdubos, nuolat arba periodiškai užpildytos tekančio ar stovinčio vandens) bei tarpiniai vandenys (Kuršių marios). Prie paviršinio vandens telkinių priskiriami ežerai, upės, upeliai, žuvininkystei ir kitiems tikslams įrengti tvenkiniai, kanalai, didesnės kaip 0,04 ha kūdros. Apskaičiuojant vandens 5 telkinio plotą, kanalo plotis matuojamas nuo šlaito krašto, pridodant 1 m pakrantės juostos plotį. Ežerų, upių, tvenkinių kranto linija atitinka daugiametį vidutinį vandens horizonto lygį. Kastinės kūdros ribos sutampa su jos šlaito kraštu. Teritorinės jūros vandens plotas 186100 ha į Lietuvos Respublikos žemės fondą neįskaitytas. Baltijos jūros pakrantės ilgis Lietuvoje – 91 km.

**Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/bb5195c0dc9911e3b272e0e81c552d38/asr>

*** Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.455297/mNOYniUdgl>

****Lietuvos statistikos departamentas. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

Verslinės žvejybos** ir akvakultūros* sektorių rezultatai 2019 m.												
Savivaldybė	Iš viso			iš jos priekrantėje			vidaus vandenyse			akvakultūroje		
	subjektų skaičius, vnt.	darbuotojų skaičius, vnt.	sugautos ir užaugintos bei realizuotos žuvies kiekis, t	subjektų skaičius, vnt.	darbuotojų skaičius, vnt.	sugautos ir realizuotos žuvies kiekis, t	subjektų skaičius, vnt.	darbuotojų skaičius, vnt.	sugautos ir realizuotos žuvies kiekis, t	subjektų skaičius, vnt.	darbuotojų skaičius, vnt.	užaugintos ir realizuotos žuvies kiekis, t
Klaipėdos m.	20	55		18	48	230,2	2	7	61,1	*	*	*
Klaipėdos r.	11	25		2	5	42,6	1	2	7,7	8	18	12,6
Kretingos r.	3	6		1	2	1,5	*	*	*	2	4	14,7
Neringos	23	33		11	15	12,6	20	32	212,9	*	*	*
Palangos m.	17	36		17	36	193,0	*	*	*	*	*	*
Šilutės r.	27	122		1	3	0,8	25	110	943,4	2	23	281,8

Šaltinis: Sudaryta ESTEP pagal

*VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenys pateikti atsakant į LR Žemės ūkio ministerijos raštą 2D-2918 (24.20 E). Duomenys patikslinti 2020-11-05 d.

** LR Aplinkos apsaugos ministerijos duomenys.

Savivaldybė	Vandens telkinių dalis, proc. nuo bendro ploto*	Gyventojų skaičius 2020 01 01***	Akvakultūros sektorius rezultatai 2019 m.**			Verslinės žvejybos ežeruose ir upėse rezultatai, 2019 m. ***			Iš viso		
			subjektų skaičius, vnt.	darbuotojų skaičius, vnt.	užaugintos ir realizuotos žuvies kiekis, t	subjektų skaičius, vnt.	darbuotojų skaičius, vnt.	sugavimai, t	subjektų skaičius, vnt.	darbuotojų skaičius, vnt.	sugavimai, t
Alytaus r.	5,6	25885	3	6	60,4	2	0	0,4	5	6	60,8
Ignalinos r.	9,0	14430	1	30	325,2	10	0	18,9	11	30	344,1
Molėtų r.	9,3	17153	2	18	144,3	14	0	8,2	16	18	152,5
Trakų r. N	4,6	32541	1	7	69,4	6	0	1,1	7	7	70,5
Utenos r.	5,3	37184	1	3	27,3	6	0	4,3	7	3	31,6
Zarasų r.	12,4	14915	3	38	400,6	5	0	8,0	9	38	408,6

N – naujos teritorijos, kurios 2014-2020 m. laikotarpiu nebuvo vertinamos

Šaltinis: Sudaryta ESTEP pagal

* Lietuvos Respublikos žemės fondas 2020 sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos.

Prieiga per internetą: <http://nzt.lt/go.php/lit/Lietuvos-respublikos-zemes-fondas>.

**Lietuvos statistikos departamentas. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

***VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenys pateikti atsakant į LR Žemės ūkio ministerijos raštą 2D-2918 (24.20 E). Duomenys patikslinti 2020-11-05 d.

**** LR Aplinkos apsaugos ministerijos duomenys.

Savivaldybė	Vandens telkinių dalis, proc. nuo bendro ploto*	Gyventojų skaičius 2020 01 01**	Akvakultūros sektoriaus rezultatai 2019 m.***		
			subjektų skaičius, vnt.	darbuotojų skaičius, vnt.	užaugintos ir realizuotos žuvies kiekis, t
Elektrėnų	7,4	23984	1	10	158,4
Kauno r. N	5,0	96423	1	10	15,3
Kazlų Rūdos	2,3	11339	1	10	115,4
Kėdainių r. N	2,2	45275	2	20	204,4
Kelmės r.	2,6	25383	1	24	120,5
Prienų r.	3,1	25806	1	34	805,7
Radvilišio r. N	1,9	35002	1	15	106,9
Raseinių r.	2,2	31230	1	35	401,4
Rokiškio r. N	3,8	28072	1	1	0
Šalčininkų r.	1,7	30521	3	32	457,7
Šiaulių r.	2,5	41447	1	23	116,7
Šilalės r.	2,4	21899	2	2	3,4
Švenčionių r. N	0,4	22929	3	3	4,1
Tauragės r.	2,5	37803	3	3	10,2
Telšių r.	3,7	39306	3	9	89,0
Ukmergės r. N	2,4	33482	1	5	17,3
Varėnos r. N	2,2	20844	1	1	0
Vilniaus m. N	2,1	561836	1	3	15,4
Vilniaus r.	2,4	100146	4	34	221,4

N – naujos teritorijos, kurios 2014-2020 m. laikotarpiu nebuvo vertinamos

Šaltinis: Sudaryta ESTEP pagal

* Lietuvos Respublikos žemės fondas 2020 sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos. Prieiga per internetą: <http://nzt.lt/go.php/lit/Lietuvos-respublikos-zemes-fondas>.

**Lietuvos statistikos departamentas. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

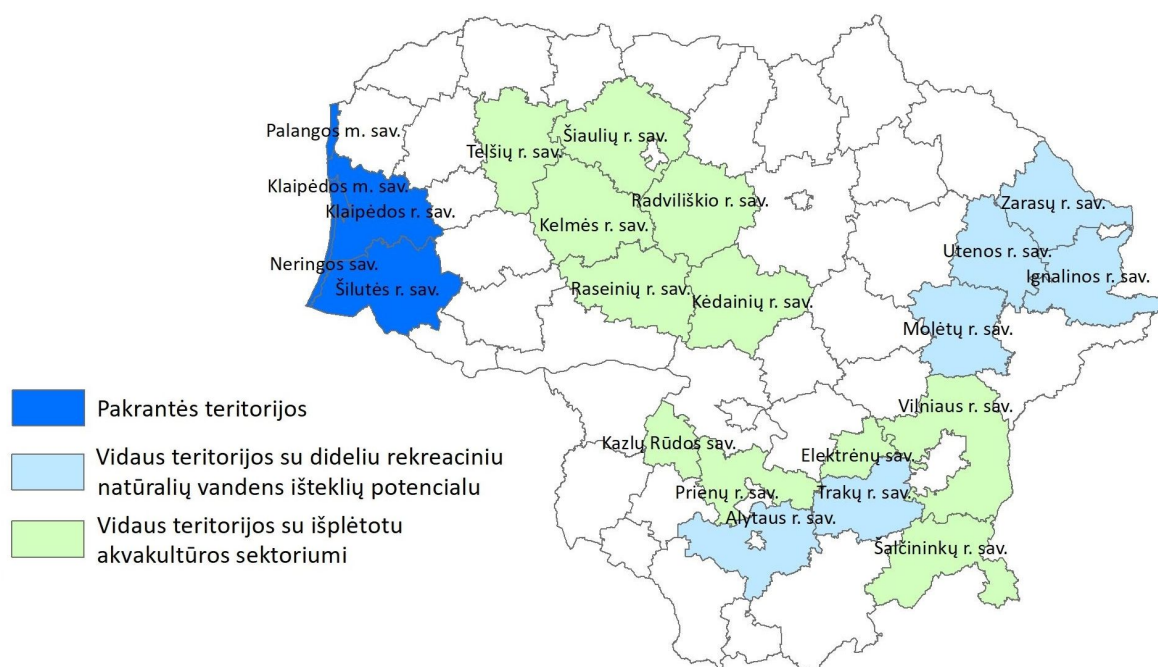
***VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenys pateikti atsakant į LR Žemės ūkio ministerijos raštą 2D-2918 (24.20 E). Duomenys patikslinti 2020-11-05 d.

Rekomenduojamos išskirti trijų tipų teritorijos tinkamos kurti žvejybos ir akvakultūros regionams (5.3. lentelė, 5.1. pav.).

5.3. lentelė. Rekomenduojami teritorijų tinkamų kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams tipai, jų specifiniai bruožai ir priskirtinos savivaldybės, įgyvendinant BIVP žuvininkystės ir akvakultūros regionuose 2021-2027 m.

Apibrėžtis	Savivaldybės
Coastal areas - PAKRANTĖS TERITORIJOS (5 savivaldybių teritorijos): <i>Savivaldybių požymiai:</i> • ribojasi su Baltijos jūros pakrante • dideli natūralių ir didelį rekreacinį potencialą turinčių vandens telkinių ištekliai • dominuoja su žvejybos verslu Baltijos jūros priekrantėje ir Kuršių mariose susijusios bendruomenės ir labai smulkus žvejybos verslas (=> 10 subjektų ir => 60 t žuvininkystės produkcijos) • įrengta žvejybos produktų iškrovimui reikalinga infrastruktūra <i>Gali kurtis:</i> • savarankiški žvejybos ir akvakultūros regionai • žvejybos ir akvakultūros regionai, jungiantys kelias šio tipo savivaldybes • dvisektoriai žvejybos ir akvakultūros regionai	Klaipėdos m., Klaipėdos r., Neringos, Palangos m., Šilutės r.
Inland areas (I) - VIDAUS TERITORIJOS SU DIDELIU REKREACINIŲ NATŪRALIŲ VANDENS IŠTEKLIŲ POTENCIALU (6 savivaldybių teritorijos): <i>Savivaldybių požymiai:</i> • daug didelių rekreacinį potencialą turinčių vandens telkinių (vandens telkiniais užimta teritorija sudaro > 4,5 proc. savivaldybės teritorijos ploto) • plėtojama akvakultūra, verslinės žūklės įrankiais žvejojama ežeruose (=> 5 subjektai ir => 30 t žuvininkystės produkcijos) <i>Gali kurtis:</i> • žvejybos ir akvakultūros regionai, jungiantys kelias šio tipo savivaldybes • dvisektoriai kaimo vietovių bei žvejybos ir akvakultūros regionai	Alytaus r., Ignalinos r., Molėtų r., Trakų r., Utenos r., Zarasų r.
Inland areas (II) - VIDAUS TERITORIJOS SU IŠPLĖTOTU AKVAKULTŪROS SEKTORIUMI (11 savivaldybių teritorijos.): <i>Savivaldybių požymiai:</i> • per metus akvakultūros subjektai užaugina ir realizuoja => 100 t akvakultūros produkcijos, dirba => 10 darbuotojų • vandens telkiniais užimta teritorija sudaro nuo 1,5 iki 4,5 proc. bendro savivaldybės teritorijos ploto <i>Gali kurtis:</i> • žvejybos ir akvakultūros regionai, jungiantys kelias šio tipo savivaldybes	Elektrėnų Kazlų Rūdos Kėdainių r. Kelmės r. Prienų r. Radviliškio r. Raseinių r. Šalčininkų r. Šiaulių r. Telšių r. Vilniaus r.

Šaltinis: Sudaryta ESTEP.

5.1. pav. Teritorijos tinkamos kuris žvejybos ir akvakultūros regionams , įgyvendinant BIVP žuvininkystės ir akvakultūros regionuose 2021-2027 m.

Šaltinis: Sudaryta ESTEP.

6 priedas. Rekomenduojami vietos plėtros strategijų atrankos ir kokybės kriterijai

Nustatant kriterijus, taikomus pasirenkant bendruomenės inicijuojamas vietos plėtros strategijas, siekiama, kad EJRRF reglamento 3 prioriteto įgyvendinimui skirti ištekliai būtų nukreipti į tas strategijas, kurios yra tinkamos kokybės ir rodo didžiausias galimybes pasiekti rezultatų vietiniu lygmeniu. Atrankos kriterijai yra svarbiausia priemonė, užtikrinanti vietos plėtros strategijų kokybę ir galiausiai aukštos kokybės LŽAR VVG projektų pasirinkimą.

FARNET pažymi, kad per dešimt BIVP įgyvendinimo metų nuo žuvininkystės ir akvakultūros priklausomuose regionuose parodė, kad taisyklių ir procedūrų rinkinių kokybė yra pagrindinis veiksnys, lemiantis BIVP sėkmę, t. y. labai svarbu sudaryti sąlygas vietos suinteresuotiems subjektams daryti teigiamus pokyčius savo teritorijoje. Be kita ko, FARNET pažymi, kad didžiąja dalimi BIVP įgyvendinimo sistemos yra sukurtos nacionaliniu lygmeniu ir labai skiriasi tarp valstybių narių. Dėl tokios įgyvendinimo sistemų įvairovės visoje ES labai skiriasi įgyvendinimo sparta ir labai skiriasi pasiekti rezultatai. Todėl, FARNET teikia siūlymus, kaip kurti įgyvendinimo sistemas, kurios kaip įmanoma lanksčiau reaguoja į vietos poreikius ir sudaro galimybes greitai priimti sprendimus, bei neatgraso daugelį vietos suinteresuotųjų šalių nuo projektų pateikimo.

Remiantis FARNET teikiamais siūlymais, 2014-2020 m. finansavimo laikotarpio kriterijais, taikomais VPS atrankai, toliau pateikiami rekomenduojami aspektai, kurie turėtų būti vertinami, atrenkant VPS laikotarpiui po 2020 m.:

- Kokiu mastu strategija orientuojama į regionui labiausiai aktualias problemas?
- Kokiu mastu strategija reaguoja į regiono poreikius?
- Ar regiono analizė pagrįsta patikimais duomenimis ir rodikliais?
- Ar strategijoje aiškiai rodomos SSGG, poreikių, tikslų, veiklos ir rezultatų sąsajos?
- Ar tikslai yra išmatuojami ir ar realu juos įgyvendinti turint esamą biudžetą ir per skirtą laikotarpį?
- Ar yra požymių, kad yra ir bus įsitraukę svarbiausi vietos veikėjai, įskaitant žvejybos sektorių?
- Ar strategija numato stiprinti sąsajas tarp skirtingų sektorių ir skirtingų veikėjų tipų, ypač žvejybos? Ar ja kuriama sinergija? Ar numatomas papildomų (žmogiškųjų, finansinių) išteklių pritraukimas?
- Ar veiksmų planas aiškus ir pagrįstas? Ar iššūkiams spręsti numatoma remti inovatyvias veiklas (žiedinė ekonomika, skaitmeninimas ir pan.)?
- Kaip sprendžiami horizontalieji klausimai (aplinka, lyčių lygybė)?
- Ar VVG pajėgi įgyvendinti siūlomą strategiją (VPS įgyvendinimo patirtis, personalo kompetencijos ir kt.)?

VPS atrankai siūloma taikyti konkurencinį principą.

6.1. lentelė. Vietos plėtros strategijos vertinimo kriterijai ir balai

Eil. Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Balų skaičius
1.	VPS investavimo logika (didžiausias galimas surinkti balų skaičius pagal šį kriterijų nustatomas sumuojant balus pagal šios lentelės 2.1–2.5 punktus)	40
1.1.	SSGG analizės stiprybės ir silpnybės pagrįstos situacijos analizėje pateiktais patikimais rodikliais ir statistiniais duomenimis, jų šaltiniais	6
1.2.	VPS nurodyti poreikiai išsamiai susiję su SSGG analizės išvadomis, teritorijos gyventojų poreikiais, aiški poreikių prioritetų nustatymo sistema	6
1.3.	pasirinktos tinkamos VPS priemonės identifikuotiems ir pasirinktiems teritorijos plėtros poreikiams tenkinti	6
1.4.	VPS pasiekimų rodikliai yra realūs, suderinti su suplanuotomis lėšomis pagal konkrečias VPS priemones, veiksmų plane nurodyti VPS įgyvendinimo etapai	6

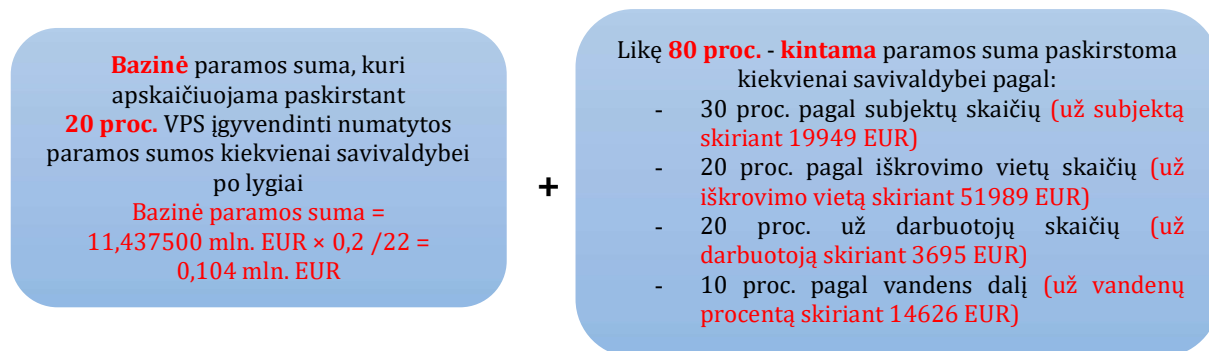
Eil. Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Balų skaičius
	pagrindžia jų pasiekiamumą	
1.5.	veiksmų planas aiškus ir pagrįstas	6
1.6.	numatytos bendradarbiavimo tarp skirtingų sektorių priemonės (pvz. turizmo ir žvejybos ir pan.) ir skirtingų veikėjų tipų (NVO ir verslas ir pan.)	5
1.7.	VPS investavimo logika papildo ir dera su kitų nacionalinio, regioninio ir vietinio lygmens strateginių planų įgyvendinimu	5
2.	VPS tvarumo vertinimas (didžiausias galimas surinkti balų skaičius pagal šį kriterijų nustatomas sumuojant balus pagal šios lentelės 2.1–2.4 papunkčius)	30
2.1.	ne mažiau kaip 15 proc. vietos projektams skirtos paramos sumos numatyta projektams kuriantiems ir/ar išlaikantiems darbo vietas ir/ar kuriantiems savarankišką užimtumą	7,5
2.2.	ne mažiau kaip 15 proc. vietos projektams skirtos paramos sumos numatyta projektams skirtiems plėtoti tvarias maisto sistemas	7,5
2.3.	ne mažiau kaip 15 proc. vietos projektams skirtos paramos sumos numatyta projektams skirtiems klimato kaitos švelninimui ir biologinės įvairovės išsaugojimui	7,5
2.4.	ne mažiau kaip 15 proc. vietos projektams skirtos paramos sumos numatyta bendruomenės gyvybingumą stiprinantiems projektams	7,5
3.	VPS numatyta įgyvendinti inovatyvias veiklas (bioekonomika, žiedinė ekonomika, sumanus sprendimai ir kt.)	15
4.	VPS numatyti horizontaliųjų klausimų sprendimo veiksmai (lyčių lygybė, aplinka, kultūra ir kt.)	5
5.	ŽAR VVG pajėgumas įgyvendinti VPS pagal VPS įgyvendinimo tarpinio vertinimo rezultatus (nustatoma pagal pasiekimo rezultatų vidutinį lygį, proc./10)	0-10
	Didžiausia galima balų suma:	100
	Minimalus privalomas surinkti balų skaičius:	80

Galimi sprendimų scenarijai dėl vietos plėtros strategijų finansavimo:

1. Finansuojamos tik tos vietos plėtros strategijos, kurios vietos plėtros strategijų kokybės vertinimo metu surenka minimalų privalomą surinkti 80 balų skaičių. Didžiausias galimas surinkti vietos plėtros strategijų kokybės vertinimo balų skaičius – 100. Numatyta parama vietos plėtros strategijai įgyvendinti koreguojama priklausomai nuo vietos plėtros strategijos kokybės vertinimo;
2. Finansuojamos visos vietos plėtros strategijos, kuriose turi atsispindėti visi kokybės vertinimo kriterijai pilna apimtimi. Vietos plėtros strategijų kokybės vertinimo metu vietos veiklos grupėms teikiamos pastabos, į kurias atsižvelgus, būtų priimtas sprendimas dėl vietos plėtros strategijos finansavimo.

7 priedas. Galimo paramos dydžio teritorijoms tinkamoms kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams vertinė išraiška 2021-2027 m.

Žemės ūkio ministerijos duomenimis, planuojama suma Vietos plėtros strategijoms įgyvendinti 2021-2027 m. finansiniu laikotarpiu gali siekti 11 437 500 Eur. Remiantis šia suma buvo skaičiuojama galimo paramos dydžio teritorijoms tinkamoms kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams vertinė išraiška.

7.1. pav. Galimo paramos dydžio 2021-2027 m. teritorijoms tinkamoms kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams nustatymo principinė schema, kai vandens telkinių procentas pakrantės teritorijoms pakeičiamas bendru (tiek Baltijos jūros priekrantėje, tiek Kuršių mariose) iškrovimo vietų rodikliu

Šaltinis: Sudaryta ESTEP.

7.1. lentelė. Galimo paramos dydžio teritorijoms tinkamoms kurtis žvejybos ir akvakultūros regionams vertinė išraiška 2021-2027 m., kai vandens telkinių procentas pakrantės teritorijoms pakeičiamas bendru (tiek Baltijos jūros priekrantėje, tiek Kuršių mariose) iškrovimo vietų rodikliu

Savivaldybė	Rodiklių, naudojamų galimo paramos dydžio vertinei išraiškai nustatyti, reikšmės 2019 m.				Paramos suma, Eur		Iš viso, Eur
	vandens telkinių dalis, proc. (0,1)	subjektų skaičius, vnt. (0,3)	darbuotojų skaičius, vnt. (0,2)	žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičius iš viso, vnt. (0,2)	bazinė (0,2)	kintama – priklausanti nuo rodiklių reikšmių	
Coastal areas - PAKRANTĖS TERITORIJOS ¹							
Klaipėdos m.	-	20	55	6	103977,3	914165,6	1018142,9
Klaipėdos r.	-	11	25	3	103977,3	467793,2	571770,5
Neringos	-	23	33	13	103977,3	1256632,9	1360610,2
Palangos m.	-	17	36	8	103977,3	888081,4	992058,7
Šilutės r.	-	27	122	14	103977,3	1717315,5	1821292,8

¹ ribojasi su Baltijos jūros pakrante; dideli natūralių ir didelį rekreacinį potencialą turinčių vandens telkinių ištekliai; dominuoja su žvejybos verslu Baltijos jūros priekrantėje ir Kuršių mariose susijusios bendruomenės ir labai smulkus žvejybos verslas (=> 10 subjektų ir => 60 t žuvininkystės produkcijos); įrengta žvejybos produktų iškrovimui reikalinga infrastruktūra

	Rodiklių, naudojamų galimo paramos dydžio vertinei išraiškai nustatyti, reikšmės 2019 m.				Paramos suma, Eur		
	vandens telkinių dalis, proc. (0,1)	subjektų skaičius, vnt. (0,3)	darbuotojų skaičius, vnt. (0,2)	žvejybos produktų išskrovimo vietų skaičius iš viso, vnt. (0,2)	bazinė (0,2)	kintama – priklausanti nuo rodiklių reikšmių	
Savivaldybė							Iš viso, Eur
Inland areas (I) - VIDAUS TERITORIJOS SU DIDELIU REKREACINIŲ NATŪRALIŲ VANDENS IŠTEKLIŲ POTENCIALU²							
Alytaus r.	5,6	5	6	0	103977,3	203823,9	307801,1
Ignalinos r.	9	11	30	0	103977,3	461938,3	565915,6
Molėtų r.	9,3	16	18	0	103977,3	521726,0	625703,3
Trakų r. N	4,6	7	7	0	103977,3	232791,6	336768,9
Utenos r.	5,3	7	3	0	103977,3	228247,9	332225,2
Zarasų r.	12,4	9	38	0	103977,3	501332,2	605309,4
Inland areas (II) - VIDAUS TERITORIJOS SU IŠPLĖTOTU AKVAKULTŪROS SEKTORIUMI³							
Elektrėnų	7,4	1	10	0	103977,3	165136,0	269113,3
Kazlų Rūdos	2,3	1	10	0	103977,3	90543,6	194520,9
Kėdainių r. N	2,2	2	20	0	103977,3	145984,9	249962,2
Kelmės r.	2,6	1	24	0	103977,3	146668,1	250645,3
Prienų r.	3,1	1	34	0	103977,3	190935,8	294913,1
Radviškio r. N	1,9	1	15	0	103977,3	103170,6	207147,9
Raseinių r.	2,2	1	35	0	103977,3	181467,9	285445,2
Šalčininkų r.	1,7	3	32	0	103977,3	202966,8	306944,0
Šiaulių r.	2,5	1	23	0	103977,3	141510,0	245487,3
Telšių r.	3,7	3	9	0	103977,3	147222,7	251200,0
Vilniaus r.	2,4	4	34	0	103977,3	240545,0	344522,3
Iš viso	78,2	172	619	44	2287500,0	9150000,0	11437500,0

Šaltinis: Sudaryta ESTEP.

² daug didelį rekreacinį potencialą turinčių vandens telkinių (vandens telkiniais užimta teritorija sudaro > 4,5 proc. savivaldybės teritorijos ploto); plėtojama akvakultūra, verslinės žūklės įrankiais žvejojama ežeruose (=> 5 subjektai ir => 30 t žuvininkystės produkcijos)

³ per metus akvakultūros subjektai užaugina ir realizuoja => 100 t akvakultūros produkcijos, dirba => 10 darbuotojų; vandens telkiniais užimta teritorija sudaro nuo 1,5 iki 4,5 proc. bendro savivaldybės teritorijos ploto

Bazinė paramos suma, kuri apskaičiuojama paskirstant **20 proc.** VPS įgyvendinti numatytos paramos sumos kiekvienai savivaldybei po lygiai

$$\text{Bazinė paramos suma} = 11,437500 \text{ mln. EUR} \times 0,2 / 22 = 0,104 \text{ mln. EUR}$$

+

Likę **80 proc.** - **kintama** paramos suma paskirstoma kiekvienai savivaldybei pagal:

- 30 proc. pagal subjektų skaičių (**už subjektą skiriant 19949 EUR**)
- 20 proc. pagal vandens dalį (**už vandenų procentą skiriant 36752 EUR**)
- 20 proc. už darbuotojų skaičių (**už darbuotoją skiriant 3695 EUR**)
- 10 proc. pagal išskrovimo vietų Baltijos jūros priekrantėje skaičių (**už išskrovimo vietą skiriant 60197 EUR**)

7.2. pav. Galimo paramos dydžio 2021-2027 m. teritorijoms tinkamoms kurti žvejybos ir akvakultūros regionams nustatymo principinė schema, kai vandens telkinių procentas pakrantės teritorijoms nustatomas tik pagal vidaus vandenų dalį, neįvertinant Baltijos jūros vandenų, ir išskrovimo vietų tik Baltijos jūros priekrantėje rodikliu

Šaltinis: Sudaryta ESTEP.

7.2. lentelė. Galimo paramos dydžio teritorijoms tinkamoms kurti žvejybos ir akvakultūros regionams vertinė išraiška 2021-2027 m., kai vandens telkinių procentas pakrantės teritorijoms nustatomas tik pagal vidaus vandenų dalį, neįvertinant Baltijos jūros vandenų, ir išskrovimo vietų tik Baltijos jūros priekrantėje rodikliu

Savivaldybė	Rodiklių, naudojamų galimo paramos dydžio vertinei išraiškai nustatyti, reikšmės 2019 m.				Paramos suma, Eur		Iš viso, Eur
	vandens telkinių dalis, proc. (0,2)	subjektų skaičius, vnt. (0,3)	darbuotojų skaičius, vnt. (0,2)	žvejybos produktų išskrovimo vietų skaičius Baltijos jūros priekrantėje, vnt. (0,1)	bazinė (0,2)	kintama – priklausanti nuo rodiklių reikšmių	
Coastal areas - PAKRANTĖS TERITORIJOS ⁴							
Klaipėdos m.	11,0	20	55	6	103977,3	1125130,7	1229108,0
Klaipėdos r.	9,2	11	25	1	103977,3	507275,3	611252,6
Neringos	35,3	23	33	4	103977,3	1340521,0	1444498,3
Palangos m.	3,0	17	36	8	103977,3	997854,7	1101832,0
Šilutės r.	18,9	27	122	0	103977,3	1267326,5	1371303,7
Inland areas (I) - VIDAUS TERITORIJOS SU DIDELIU REKREACINIŲ NATŪRALIŲ VANDENS IŠTEKLIŲ POTENCIALU ⁵							
Alytaus r.	5,6	5	6	0	103977,3	204245,0	308222,2
Ignalinos r.	9	11	30	0	103977,3	462615,1	566592,4
Molėtų r.	9,3	16	18	0	103977,3	522425,4	626402,7

⁴ ribojasi su Baltijos jūros pakrante; dideli natūralių ir didelių rekreacinių potencialą turinčių vandens telkinių ištekliai; dominuoja su žvejybos verslu Baltijos jūros priekrantėje ir Kuršių mariose susijusios bendruomenės ir labai smulkus žvejybos verslas (=> 10 subjektų ir => 60 t žuvininkystės produkcijos); įrengta žvejybos produktų išskrovimui reikalinga infrastruktūra

⁵ daug didelių rekreacinių potencialą turinčių vandens telkinių (vandens telkiniais užimta teritorija sudaro > 4,5 proc. savivaldybės teritorijos ploto); plėtojama akvakultūra, verslinės žuiklės įrankiais žvejojama ežeruose (=> 5 subjektai ir => 30 t žuvininkystės produkcijos)

Savivaldybė	Rodiklių, naudojamų galimo paramos dydžio vertinei išraiškai nustatyti, reikšmės 2019 m.				Paramos suma, Eur		Iš viso, Eur
	vandens telkinių dalis, proc. (0,2)	subjektų skaičius, vnt. (0,3)	darbuotojų skaičius, vnt. (0,2)	žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičius Baltijos jūros priekrantėje, vnt. (0,1)	bazinė (0,2)	kintama – priklausanti nuo rodiklių reikšmių	
Trakų r. N	4,6	7	7	0	103977,3	233137,6	337114,8
Utenos r.	5,3	7	3	0	103977,3	228646,5	332623,7
Zarasų r.	12,4	9	38	0	103977,3	502264,6	606241,9
Inland areas (II) – VIDAUS TERITORIJOS SU IŠPLĖTOTU AKVAKULTŪROS SEKTORIUMI⁶							
Elektrėnų	7,4	1	10	0	103977,3	165692,5	269669,7
Kazlų Rūdos	2,3	1	10	0	103977,3	90716,6	194693,8
Kėdainių r. N	2,2	2	20	0	103977,3	146150,3	250127,6
Kelmės r.	2,6	1	24	0	103977,3	146863,6	250840,8
Prienų r.	3,1	1	34	0	103977,3	191168,9	295146,2
Radviliškio r. N	1,9	1	15	0	103977,3	103313,5	207290,7
Raseinių r.	2,2	1	35	0	103977,3	181633,4	285610,6
Šalčininkų r.	1,7	3	32	0	103977,3	203094,6	307071,9
Šiaulių r.	2,5	1	23	0	103977,3	141698,0	245675,3
Telšių r.	3,7	3	9	0	103977,3	147501,0	251478,2
Vilniaus r.	2,4	4	34	0	103977,3	240725,5	344702,8
Iš viso	155,6	172	619	19	2287500,0	9150000,0	11437500,0

Šaltinis: Sudaryta ESTEP.

⁶ per metus akvakultūros subjektai užaugina ir realizuoja => 100 t akvakultūros produkcijos, dirba => 10 darbuotojų; vandens telkiniais užimta teritorija sudaro nuo 1,5 iki 4,5 proc. bendro savivaldybės teritorijos ploto